

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 9! } ఔన్న పట్టణము 1922 వ సం॥ నవంబరు నెల 30-వ తేది గురువారము } No. 202
 సంపుటము ౯ } చందుభినామ సంవత్సరము, మార్గశిరమాస శుద్ధ ద్వాదశి ౧౨. } సంవత్సరం ౨౦౨

అమృతాంజనము అన్ని

నొవ్వులకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము పుండ్లకు

ఘనమయినమందు

చక్కని డబ్బీ తో సహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుచేడదగినది

అమృతాంజనము లోక ప్రసిద్ధిని బడసియున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వులకు సిద్ధామృతము. అమృతాంజనము అమృతశబ్దనూదినిగల మాయమందుగాదు. సకలుమందులవలన మోసముగలుగును. ఇంచుభాషచీటిని చూచికొనిన మోసముగలుగుదులమృతంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతవలన దేశమునందంతటను వెలసినవి.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

త్వరపడుడు!   వేలకు వేలు ఖర్చు గుచున్నవి!!   త్వరపడుడు!!

1923 CALENDARS 1923

ఐరోపా అమెరికా సార్వభౌముల యాదరణక్రిందనుండు ప్రసిద్ధిజేందిన
 హిల్ సిఫ్ కెన్ కంపెనీవారిచేత పలురంగులలో చిత్రంపబడిన సుందరమగు
 వెల ప్రతి 1-కి 0-6-0   క్యాలండరు   డజను రూ. 4-0-0 మాత్రమే.

నైజా:— 19 అంగుళములు పొడవు, 12 అంగుళములు వెడల్పు.
 వలయువారు:— వాణీ ముద్రాక్షరశాల, బెజవాడకు వ్రాయుడు.

Write to:— **VANI PRESS, BEZWADA.**
LEADING PRINTERS ON THE EAST COAST.

వసంత కుసుమాకరము.

బసవరాజీయము.   మేవాసో ప్రచురణము.

419 ప. పుట మధ్యమేహమును సుప్రసిద్ధముగ తిరతిరములనుండి అర్చనైద్యులు ఉపయోగించుచున్నారు. ఇంకను క్షయ, అల్సరు, నిశ్శక్తుత మొదలగు వ్యాధులలోగూడ మిక్కిలి ఆనుకూలము. బలవర్ధకము రక్తమును శుద్ధిచేయును. ఇందు శీతపుటాభ్రకము, బంగారము, ముత్యము, కంకభస్మము, కాంకము, ఇల్కాడి విలువల ఔషధములు గలవు.

20 మాత్రముగల సీసా 1 టికీ రూ 5-0-0 ఔషధముతో గూడ వర్షమును ఉపయోగించు విధానమును తెలుపబడును.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసి లిమిటెడ్
 వస్తులైన మూలధనము రూ 1,12,925-0-0 19 హాంస్ రోడ్డు, మాంటూరోడ్డు పోస్టు-మదరాసు
 నిర్వహించున శాస్త్రీయ ఔషధములకు ప్రతీనిల్లు. క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

వాంఛిలు:— (1) నెం 149 హైకోర్టు తిరుళ్ళి కేడీ. (2) 402, మింటుస్ట్రీటు జి టి వర్రాను. (3) నెం 2, బహదూరోడ్డు రాయపేట. (4) హైకోర్టు తిరుళ్ళి.

<p>త్వపురంశ లేహ్నిం</p> <p>అమృతాంజనము, అతిసంభోగములను ఇతర కారణములు కలసి, కలిగిన కుష్టవస్త్రమును పోషించి బలముకలుగ జేయును ఈ మూలికామహిమ తెలియనివారుండరు. చికిత్సించివాయు పవనము లేదు. శీ 1-కి రూ 3-4-0 అ. రోయవారికి కట్టాగు చేయి.</p> <p style="text-align: center;">పట్టాభిరామ వైద్యశాల రాయవరం, గోదావరితీర్థము</p>	<p style="text-align: center;">ముఖ్య గమనింపు (2943)</p> <p style="text-align: center;">తూర్పుతాళత్రములు</p> <p>నేను పేగుల సంబంధమైన వ్యాధిచే 7 సంవత్సరములనుండి బాధపడుచుంటిని. తెనాలెన్ సిటి దుర్గా మెడికల్ హాల్ వాల్మీకిజీ అనేది స్పెషల్ ఔషధమును సేవించిన తరువాత స్వస్థమయితి.</p> <p style="text-align: center;">ఉస్మయిన్ ఎల్. సి. కపూర్, 28-9-18 కెట్ ప్రాఫెసర్.</p>	<p style="text-align: center;">శ్రీకృష్ణ తులాభారము</p> <p>బందరు నోబిల్ కళాశాల ప్రాధాపకులైన శ్రీకృష్ణలైన ముత్తరాజు సుబ్బారావు పంతులు (M. A.) గారిచే రచించబడిన నాటకము.</p> <p>క్రయం 1-0-0 పోస్టేజీతో. గొన్ని ప్రతులు మౌఖికమే నిలవయున్నవి. వ్యాపారస్తులకు భాగ్యమైన కవిచక్ర యివ్వ బడును. యం. వి. రమణ అందు కో., నెల్లూరు</p>
---	--	--

ప్రె.సు.బి.ల్లు

రాజప్రతినిధి ప్రకటన

రాజ్యాంగమంత్రి యంగీకారము

సంస్థానాధీశుల సంతకములతో ప్రవేశపెట్టబడిన బిల్లులు...

ఈ బిల్లును రాజప్రతినిధి ప్రభుత్వమువారు నిమోదనముతో ప్రవేశపెట్టినపుడు...

రాజప్రతినిధి యుక్తము

రీడింగు ప్రభుత్వ ప్రాసినయ్యుక్తమునందు బిల్లు గలదు: ప్రవేశపెట్టబడిన బిల్లులు...

ఈ బిల్లును రాజప్రతినిధి ప్రభుత్వమువారు నిమోదనముతో ప్రవేశపెట్టినపుడు...

రాజ్యాంగమంత్రి ప్రోత్సాహము

"తమకు పూర్వముండినట్టి ఆచరణనిబట్టి మేము ఒక ప్రతిపాదనను...

"మీ రోజున బిల్లును ప్రవేశపెట్టినప్పుడు, నేనధ్యంతరమున...

మంచితరుణము! ఆంధ్ర పత్రిక త్వరపడుడు!!

ఉగాది సంచికలు

(1911 మొదలు 1921 వరకు)

1-కి అ. 0-6-0 చొప్పున కొలది ప్రతులు మాత్రము

మా యేజంట్లవద్ద దొరుకును

తిరుగా అచ్చుపడనేరవు

పోస్టు ఖర్చులు వేరు.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, మదరాసు.

ఈవిషయము సంస్థానాధీశుల సమావేశమునందు చర్చింపబడినపుడు...

"విచారణచేయున, ఇందుమించుగ అన్ని సంస్థానములును...

అభయవచనము

"బిల్లు ప్రవేశపెట్టబడినదియైనను రాజప్రతినిధి ప్రభుత్వము ఆగమ్యమానము...

శాసనసభ ప్రవర్తన

"నెప్టెంబరు 28 వ తేదీనాడు బిల్లును శిష్టా శాసనసభ యందు ప్రవేశపెట్టగా...

పగా, శాసనసభాభ్యుత్థులు నిరాకరించెను. కాని మరొకటిగా మార్పుకలతో...

"అనేక సవరణలు పాదించబడెను. 1923 వ సంవత్సరం భూమిని ప్రవేశపెట్టినప్పుడు...

రాజ్యాంగమంత్రి యంగీకారము

"నవంబరు 14 వ తేదీ భారతరాజ్యాంగమంత్రి యాక్రింది తిరుగార్చబడినది...

కృష్ణాజిల్లా ప్రాథమిక పాఠశాలముల సభ

నర్సాపురం తాలూకా జుమ్మా మసీదు గ్రామమునందు డిశంబరు 23 వ తేదీన...

భాస్కర్ల ఈశ్వరము,

ఆచార్యసంఘ కార్యదర్శి, మొల్కలూరు, నర్సాపురం తాలూకా.

బాలభారత సమాజం (అగ్రహారం-గుంటూరు)

ద్వితీయవాన్సి కోల్పోయిన ఈనెల 28 వ తేదీ ఆదివారం సాయంత్రము...

స్త్రీయరు చార్జి తగ్గుదల

మెన్సేజరీస్ మార్కెట్లో 10 నెలల పాటు డిశంబరు 1 వ తేదీనండి...

అల్లూరు శ్రీకృష్ణ విలాస సభవారు

నెల్లూరు పుసాధమున 2-12-22 శనివారం రాత్రి

చిత్రనళియము ప్రదర్శింతురు

ఉప్పులూరు సంతపరావు గారు దయయితి పాత్ర ధరింతురు.

సాహిత్య వార్తలు

మద్రాసు సిండికేట్:— రెవరెండు డి. యం. మెక్క...

మద్రాసు శాసనసభ:— భారత విప్లవ పక్షం...

మామిళాల్ దీలవిడుదల:— శ్రీ విధినివారకాల...

మద్రాసు సెరిఫ్ 1923:— ఎం. యం. సి. టి.

మత్తయ్య చెట్టిగారి కిక్ నెలకు పెరిపుట ద్వారా...

వెసిడెన్స్ కళాశాల, ఆంధ్ర భాషాభివృద్ధి...

ఆంధ్ర యూనివర్సిటీ వైద్యాలయము:— భూమి...

ఒక అభినందన సమావేశము:— యం. సి. దేవ...

జోండ్లూరులో టిక్కెట్లు అమ్మిపోయినవి...

ఈ టిక్కెట్లు అమ్మిపోయినవి. కిరీతి వ్రాసినాను...

వెనుకనుండి శేషగిరి రావు.

పాప పోర్టులు

(ప్రచురణ సంఘము)

ఇండియానుండి విదేశములకు గమ్యద్రవ్యములు...

పాప పోర్టుల దరఖాస్తులు

(1) బ్రిటిషు యిండియా వాసులు...

ఓరియంటల్ గవర్నమెంటు సెక్యూరిటీ ట్రస్ట్...

మదరాసు నేషనలిస్టుల అండు ఇండస్ట్రీయల్...

పుల్లెటిక్కురు

రామదాసు ఆంధ్రరత్న ద్వారా గోపాలకృష్ణయ్య...

మద్రాసు జిల్లా మ్యూనిసిపాలిటీల చట్టము.

భారత ప్రభుత్వము.

1920 మద్రాసు జిల్లా మ్యూనిసిపాలిటీల చట్టము...

డాక్టరు పి. వరదరాజులు నాయుడుగారు

ఆదాయపు పన్నును నిరాకరించుట

సేలముల డాక్టరు పి. వరదరాజులు నాయుడుగారు...

శాసనసభలకు వెళ్లవలెను

నెహ్రూ పండితుడు కార్యదర్శి పదవికి రాజీనామా...

శాసనసభలకు వెళ్లవలెను:— శ్రీ నయ్య...

అహమదాబాదు మ్యూనిసిపాలిటీ వారు...

శ్రీకృష్ణ సుబ్బయ్య (కథకుడు) కృష్ణా తాలూకా...

విద్యార్థి

ప్రత్యేక జాతీయ విద్యా వాఙ్మయ పక్షము...

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

1922-వ సం॥ నవంబరు నెల 30-వ తేది

గురువారము

మంత్రిులకు

మరణదండనము

ప్రియమగు గ్రీకుమంత్రిులను, ఒక సేనాధిపతిని, నూతన గ్రీకు ప్రభుత్వమువారు ఉరిదీసి రనువార్త, ప్రపంచమునంతట తల్లడింపజేయక మానదు. పశుబలప్రయోగ మెంతదూర మవలంబించబడినను, ఇంతటి ఘోరవార్త నిదివరకు విని యుండలేదు. అయితే గురుమంత్రిులలో, ప్రధాన మంత్రిగ బనిచేసిన కానరసుగారు గలరు. మరణమునకు బూర్వము మీరు సన్నిహితజ్వరముచే బాధపడుచుండిరి. మరణించుట ఉద్యోగులకు యావజీవ కారాగృహశిక్ష విధించబడెను. మీరుజేసిన నేరమేమి? కాక్షాక్షాటయిన రాజును తిరిగి రాజ్యమున నాసీచని జేసిరి. ప్రజాస్వామ్యమును తృణీకరించి నిరంకుశశాసనమునకు తావిచ్చిరి. ప్రజలలో నుత్సాహము పురికొల్పుటకు కాక్షాస్థాపి నోపిలుపై దాడి నెడలుట కుద్యమించిరి. ఆసియా మయినరునందు తురుష్కుల చేతులలో గ్రీకులైన న్యాయులు దెబ్బలుతిని, చేజిక్కిన రాష్ట్రములను బోగొట్టుకొనినవిమ్మట, గ్రీకు ప్రజల యాగ్రహమునకు మిత్రలేఖబోయెను. విజయములు గనుపించునంత వరకు, నిరంకుశాధికారముతో ప్రజల తలులెటులో సరిపెట్టుకుందురు. అపజయము గలుగగనే, ప్రజలు సహనమును కోల్పోయి ఎదురుతిరుగుదురు. అపజయావమానముచే గుండుచున్న నూతన గ్రీకు ప్రభుత్వము, వెనుకటి మంత్రిులపై కసిదీర్చుకొనుటలో, వారిని తుదముట్టించువరకు తృప్తిజెందలేదు. మంత్రిుల సీరితీయంతి మొందింప మొదలిడుచో, పరిపాలనాబాధ్యతను వహించుట కికముం దెవరయినను ముందుకువత్తురాయని సందియము గలుగకమానదు. గ్రీకు ప్రభుత్వచర్యయందు క్రౌర్యము మిన్నంచుచున్నది. ఇంతవరకును గ్రీకులు సాధు జంతువులనియు, తురుష్కులు క్రూరమృగములనియు, తురుష్కుల బాధించుడి గ్రీకులను రక్షించుట నాగరిక జాతుల లక్షణమనియు, లాయదుజారి ప్రభుత్వమువారు విధివిరామము లేక చాటుచుండిరి. తురుష్కులు చేసిన దురంతములగూర్చి పాశ్చాత్య విలేఖకులు ప్రచురించిన కట్టుకథలు గోరంతలు కొండంతలు జేయబడెను. బాధ్యతగల సాక్షులు దెలిపి, గ్రీకుదురంతముల వృత్తాంతమును లాయదు జార్జిగారు పాటింపరయిరి. గ్రీకులో నిష్పాదు జరిగిన ఘోర సంఘటనముబట్టి, గ్రీకులెట్టిసాధువులో ప్రపంచము గ్రహింపగలుగును.

గ్రీకు దుస్థితికి పూర్వమంత్రిులు కారకులగుచో, వారికి చేయూతనొసగి అనవసర ప్రాతాన హముగలిగించి అడయాశలగల్గించి తురుష్కుల మీదకు పురిగొల్పిన లాయదుజార్జి ప్రభుత్వము మాత్రము కారకులుగారా? లాయదుజార్జిగారి బాధ్యత తొలగజాలదు. మిత్రమండలివారి యండ జూసికొని, గ్రీకుమంత్రిులీ అజుసులోనికి దిగిరి. దానిచుండి బయల్పడజాలక, తుదకు ప్రాణములను

బలియిచ్చిరి. గ్రీకుమంత్రిులకు మరణదండన విధించుటవలన, బ్రిటీషువారి కాగ్రహము గలిగెను. తన యసమృత్తి జూపుటకుగాను, ఇంగ్లండు గ్రీకుతో సంబంధమును నడలకొనెను. బ్రిటీషు రాయబారి, గ్రీకును వదలివెచ్చెను. గ్రీకు సలిపిన క్రూరకృత్యమునకు అసమృత్తిజూపుటకు, బ్రిటీషు ప్రభుత్వ మిటుల జేసినది తెలియుచున్నది. వెనుకటి గ్రీకుమంత్రిులతో గల సాహచర్యమువలన గూడ ఇంగ్లండు ఇటుల బ్రవర్తించెనెమోనని, సందేహము గలుగకబోదు. ఒక్కసంగతి నిపుడు విచారించవలయును. ఇతరదేశముల అంతరంగిక వ్యవహారములలో జోక్యము కలుగజేసికొనుటకు బ్రిటను కధికారముండునా? ఉండునెడల, బ్రిటీషు వారు తమ అంతరంగిక వ్యవహారములగూర్చి ఇతరుల యసమృత్తిని పాటింతురా? హిందూదేశమునందీ సమయమున ప్రబలుచున్న తీవ్ర నిర్బంధ ప్రయోగముగాంచి, నాగరిక ప్రపంచము ఆశ్చర్యము జూపుచున్నది. నాగరిక ప్రపంచాధిపత్యమును పాటించుచు, ఇంగ్లండు తదనుగుణముగ తనమార్గములను సవరించుకొనుట యవసరము. గ్రీకుచర్యలకట్ల ఇంగ్లండు తన యసమృత్తిని దృఢముగ దెలుపుట న్యాయమగుచో, దేశభక్తుల నిర్బంధములును దార్జన్యమును చేకట్టని వారిని బాధించుటయు, క్రూరకృత్యములని ఇంగ్లండునకు పరులు హితమొసగుటయు, న్యాయము గాకబోదు. పాశ్చాత్య ప్రపంచమునందూ, దార్జన్యము పెచ్చుపెరిగెనది. గ్రీకులో మంత్రిులను వధించుటయు, ఇంగ్లండులో ఎదుటిపక్షముల నాయకులను కల్లుటయు, జరుగుచుండ పాశ్చాత్య రాజ్యాంగవిధానము నైతికభంగమును పూర్తిగ విడనాడెనని గ్రహింపవచ్చును. ప్రత్యుద్ధులను ప్రేమచేత మనవంకకు లాగికొనవచ్చుటకు గాక, వారి నెటులనయినను అంతరింపజేసి, తమ పనులను సులభము గావించుకొనుటకు, రాజ్యాంగవేత్తలు ప్రయత్నించుచున్నారు. శత్రువులను సంహరించి సంతమాత్రమున శత్రుత్వమంతరింపదు. శత్రుత్వములోలోన రాజుచునేయుండును. ద్వేషానలము ప్రజ్వలిల్లి ఎప్పుడో యొకప్పుడు వినాశము గావించకమానదు. అందుచే శత్రువినాశముగాక, శత్రు సంస్కరణమే శాశ్వతసాఖ్యము మొనగును. ఇట్టి ఫలితము గలుగుటకు, అహింససాధనముగాని, దార్జన్యము సాధనము గాజాలదు. దార్జన్యము ద్వేషబీజములను పెంపొందించును. అహింస ప్రేమను ప్రవర్ధిల్లజేయును. అహింసా సందేశమును ప్రపంచమున వెదజల్లుటకు తరుణ మాసన్న మయినది. హిందూదేశ మింతవరకును నిష్కర్మగతమైనదిగాంచి ప్రపంచమునకు మార్గము జూపక అయ్యెను. స్వాతంత్ర్య సిద్ధికి సాధనము లేవియినను బనికవచ్చునట్లు వ్యర్థవాదము. అవలంబించెడి సాధనముల ననుసరించియే, భావిపరిణామము జరుగుచుండును. సత్సాధనల నవలంబింపనిచో, స్వాతంత్ర్య సిద్ధి దుఃఖకారణ మగును.

స్వాతంత్ర్యసిద్ధి అధర్మమునకు తావానగ గూడదు. మానవుల దుఃఖమును నివారించవలయును గాని, దానిని బలపరుపగూడదు. ఏ విధమున నయినను స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించుటయే పరమావధియని తెలుచు వారు శాశ్వతానందమును గుర్తించుటలేదు. పురుషార్థములగూర్చి యోచించుట లేదు. జాతీయ జీవితమున రాజకీయము, ఆధ్యాత్మికములని రెండుగదులను ప్రత్యేకముగ నిర్ణయించుటకు వలనుపడదు. ధర్మబద్ధముగాని రాజకీయములు నిస్సారములు. రెంటిని విడదీయుటకు, పాశ్చాత్యప్రపంచ మింతవరకును జేసిన ప్రయత్నములు వ్యర్థము లయ్యెను.

ఇందువలన, దురాశ పెచ్చు పెరిగెను. ధనకాంక్ష ప్రదేశకాంక్ష, రాజ్యకాంక్ష ప్రబలమయ్యెను. శ్రేయమునకు భంగముకలిగెను. ప్రపంచ దుఃఖమును నష్టరాజకీయ పద్ధతులచే నివారించుట దర్శభమని, ఇప్పుడు వెల్లడియగుచున్నది. భారత వర్ణమునందూ, రాజకీయములనియు, ఆధ్యాత్మికములనియు, ప్రత్యేకపు గదులిదివర కెన్నడును ఏర్పడి యుండలేదు. పాశ్చాత్యుల ననుకరించుటకు, ఇట్టి విభాగముల నేర్పరచుటచే, లాభ మెంతమాత్రము గలుగదు. గాంధీ మహాత్ముడు రాజకీయములను ధర్మబద్ధముగ గావించుటకు శక్తినంతను భారజూసెను. ఆ మహామహుని సత్యమిత్తములను భంగపరుచుట, దేశానర్థముగ పరిణమించును. హిందూదేశము మానవకోటి కొనగవలసిన మహత్సందేశమునకు ప్రబల విఘ్నము వాటిల్లును. అట్టి దుస్థితి వాటిల్లకుండ, దేశము జాగరూకతతో మెలగుట, ముఖ్యావశ్యకము.

హిందూదేశము : పార్లమెంటుసభ

ఇండియా రాజ్యాంగ సభయే కార్యదర్శియగు విటరుటను ప్రభువుగారు హిందూదేశమున దిరిగినఫలము గనుపించుచునేయున్నది. అధికారదృక్పథమునందూ, వీరి నమృతము మరింత హెచ్చినది సర్ థామస్ బెన్నెట్టుగారిపక్షకు జవాబిచ్చుట, హిందూదేశమునందలి బ్రిటీషు అధికారుల కగభర్తుల నొకరాష్ట్రములో తాము పరికించితిమని విటరుటనుగారు నుడివీరి. సర్వీసు ఉద్యోగుల కష్టములను ప్రభుత్వమువారు గుర్తించిరినియు, ఈ విషయముగూర్చి పిలువప్రభువుగారు బాగుగా నాలొచించుచున్నారనియు, విటరుటనుగారు తెలియజేసిరి. ఉక్కుచట్ట మీదేశమునకు జేయుచున్న పహాపకారములకు, వారినేతనముల నికను వృద్ధి జేయవలె గాబోలు. ఉక్కు చట్టము లేకున్న ప్రభుత్వవిధానమే కూలిపోవునని లాయదుజార్జిగారు పలికినందులకు ఫలితముగ, ఆకర్షణి బలపరుచుటకు విటరుటను, పిలువప్రభువులు తమ శక్తినంతను వినియోగించుచున్నారు. సంస్కరణములమూలమున, దేశమున గలిగెడి మార్పు ఇదియే. హైందవ విశ్వవిద్యాలయములలో, విద్యాప్రమాణమును చక్కబరుచుట కెట్టి ప్రయత్నములు జరిగెననియు, అభివృద్ధి కలుగనిచో సర్కారువారి రిచ్చెడి గ్రాంటుల నాపివేయ గూడదా యనియు, సర్ థామస్ పిలువగారిడిరి. మంత్రిుల పరిపాలనమును చూచుకన జేయుటకు వీరీప్రశ్న నడిగియుండును. విశ్వవిద్యాలయములకు ప్రభుత్వపుగ్రాంటులు తొలగిచుచో, దేశమున కనుకూలించెడి విద్యావిధానమునయినను ప్రవేశపెట్టుటకు వీలగును. జబ్బులు పురమనందూ, స్వరాజ్యపుజెండాను బెట్టినపుడు, మధ్యరాష్ట్రముల గవర్నరుగ రక్కడనుండిరాయని, పిట్టగారడుగగ, శాసనోల్లంఘనసంఘము వారిరాక ప్రజల దృష్టి నాకర్షింపలేదనియు, అందుచే నీవేషయమై చంద్ర దీసికొనుచో లేనిపోని కలవరము గలుగునని ప్రభుత్వమువారు తటస్థముగానుండిరినియు, విటరుటను ప్రభువుగారు బదులుజెప్పిరి. క్రొత్త ప్రెస్సు చట్టము, రాజప్రతినిధిగారిచే పురబద్ధం పబడినది. ఇండియా రాజ్యాంగమంత్రి యంగ్లీ కారకముబొందినది. పార్లమెంటుసభ్యులెవ్వరయినను అట్టి యా ఆక్షేపించవచ్చును. కలనలే వెడ్డెవుడుగా కన్నయ్య మేపణ దెలిపెదరు. కాని లాభముండదు. ప్రెస్సు టీపు పక్షమువారి ధిక సంఖ్యాకులగుటచే విప్లవచట్టమును తొలగించుటకు వారెంతమాప్రిమ్మట, పడరు. రాజప్రతినిధిగారి చేతులను దాటిగ జరిగి మిగిలిన తంతు అంతయు నిరభ్యంతరము పోవుట సహజము.

లండను: పనిలేనివారు

లండనులో పనిలేనివారి యువద్రవము తొలగి పోలేదు. బోనార్లాగాని జూచి తమ కష్టములను విన్నవించుటకు, వారు కుతూహలులై యున్నారు. కాని, వారితో ముచ్చటించుటకు బోనార్లాగా రెంతమాత్ర మంగీకరింప కున్నాడు. కుద్బాధితుల గుంపు మొక దానిని నడిపించికొని పోవుచున్న రివ రెండు పికరింగుగాని పోలీసు వారు అరెస్టుజేసిరి. ఒక సంవత్సరమువరకు వీరి నుండి జామియ గైకొనబడెను. హైదరాబాద్ లో పనిలేనివారి సభ లనఁదినమును జరుగుచున్నది. లేబరుపక్షమువారు బోనార్లాగారి ప్రవర్తనము నాక్షేపించిరి. ప్రభుత్వమువారు తగిన కట్టుదిట్టముల గావింపనిచో, పనిలేనివారలగుటకు గడుగెడివారినియు, విప్లవపక్షమువారు వెనుకజేరి వారిని ప్రోద్బల పరుచుచున్నారనియు, బోనార్లాగారు పార్లమెంటుసభలో నడివిడి. పనిలేనివారికి పనిగల్పించుటకు, రైల్వే అధికారులు కొందరితో బోనార్లాగారు ప్రసంగించిన దెలుపుబడెను గాని, ఇందు వలన శాశ్వతముగా లాభముండనని దోచదు. నవంబరు 20 వ తేదినాటికి 1379,000 మంది పనిలేనివారు గలరట. ఈసమస్యను, బోనార్లాగారు పరిష్కరింపగలుగుదురని దోచదు. ఆలస్యముజరిగిన కొలదియు, ప్రజలలో నసంతృప్తి మిక్కుటముగను. అట్టితరీ, లేబరుపక్ష మధికారము వహింపకలేవును. భావిపక్షము మెట్టులుండనో చూడవలయును. ఆంగ్ల దేశము ఫ్యాక్టరీలతో నిండియున్నను, పనిలేక ఆకలిచే మాడుచున్నవారిసంఖ్య యధిక మగుచున్నది. ధనికులసంఘద యతిశయించుచున్నను, బీదలస్థితి దుర్భరమగుచున్నది. బీదల కుపశాంతి గలిగించుటకు, పాశ్చాత్య పారిశ్రామికపద్ధతి యక్కరకువచ్చుటలేదు. ఈపద్ధతి ననుసరించిన, ఇండియాకు మోక్షము చేకూరునని తలచెడివారు, నిజస్థితిని పరికించుట యవసరము.

అకాలీవిజయము

అకాలీలకు మరయొక గురుద్వారము స్వాధీనము జేయబడినటుల, నేటి తంతివార్తలలో గనుపించును. నొరంగబాదు జిల్లాలో, మహాంతు నారాయణసింగుగారు ట్రాన్సుఫరు దస్తావేజు ద్వారా గురుద్వారమును దానికి సంబంధించెడి భూమిలను శిరోమణిసంఘమువారి కిచ్చినై చిరి. అమృతసరపు గురుద్వారమును మహాంతుగారు గంగారాంగారికి కౌలుకిచ్చిరని, తెలుపబడెను. అది యబద్ధమని మహాంతుగారు చెలిపిరి. గంగారాంగారు ఇందుకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి. సాక్షులు పలువుర యెదుట మహాంతుగారు కౌలుపై సంతకముజేసిననియు, ఈ సాక్షులలో తహసీల్దారుగా రొకరనియు, మహాంతు గారికి వేయిరూపాయలనొట్లు చేతికియబడెననియు, గంగారాంగారు సూచించిరి. మహాంతుగారిదివరకు జెప్పుటలో, తహసీల్దారుగారు తమచేత నేవీయో కొన్ని కాగితములపై సంతకము జేయించుకొని రనియు, అకాలీతములలో కౌలు గలదని తమకు జెప్పలేదనియు, సూచించిరి. ఇప్పుడేది నిజము? మహాంతుగారు నిజము చెప్పిరా, లేక గంగారాంగారే నిజము చెప్పిరా? తహసీల్దారుగారు కౌలు తయారగుచున్న సమయమున అక్కడ కేల వెలియుండిరి? ప్రభుత్వమువారింతవరకును తమకు చెలిసిన సంగతుల నేల ప్రచురింపలేదు? ఈ వ్యవహార మంతయు జూచిన, పంజాబు అధికారులు గౌరవముతో బయటకుఘటదుర్గ భమని యూహింపవచ్చును.

రుష్యానూచనలు

రుష్యానూచనలసంఘటకు సంబంధించిన ప్రశ్నను చర్చించు సమయముననే గక, ఇతర ప్రశ్నలను చర్చించునపుడు గూడ లాసానీ సమావేశమున పాల్గొననియవచ్చునని, ఇట్టి యంగీకరించెనని తెలియుచున్నది. రుష్యా ప్రతినిధియగు రవోస్కి గారు చెప్పిన సంగతులబట్టి, తుర్కీ న్యాయము జరుగుట వీరి కిష్టమని గ్రహింపవచ్చును. తుర్కీలో శత విచారణ విషయమై విదేశీయులకు ప్రత్యేక మగు హక్కులు గలవు. ఇట్టి హక్కులుండట తుర్కీ స్వాతంత్ర్యమునకు భంగకరమనియు, వానిని తొలగింపవలయుననియు, తురుష్కులు పట్టుబట్టి యున్నారు. తురుష్కుల యిష్టము ననుసరించి, తన ప్రత్యేకపు హక్కును వదులుకొనుటకు రుష్యా అంగీకరించుచున్నది. ఇతరదేశములవారు గూడ తుర్కీయిచ్చును నెలవేర్వవలెనని, రుష్యా గోరుచున్నది. పాలెస్తీను మాండేటును బ్రిటీషువారి నుండి తొలగించి అరబ్బులకే వప్పగితపెట్టవలెనని, రుష్యా గోరుచున్నది. ఇస్లాం మతాభిమానము వ్యాపించుటవలన, నుపద్రవము గలుగునని భావించుట, భావ్యముగాదని రవోస్కిగారు చెలిపిరి. మొత్తముమీద, తురుష్కుల ఆశయములు న్యాయబద్ధములని, ఎల్లరును అంగీకరింపవలసినవచ్చుచున్నది.

నూతన దండనపద్ధతి

యద్ధసమయమునందు, జర్మనులు అకాశ విమానములనుండి బాంబులను విసరినపుడు, నాగరిక ప్రపంచమంతయు వారిని తూల నాడియుండెను. ఈపద్ధతి యిప్పుడు సర్వసామాన్యమయినది. మెక్సికోలో, పన్నులను సేకరించుటకు ప్రజలపై బాంబులను విసరు పద్ధతిని బ్రిటీషువారుదశమువారి వలంబించిన విషయము గూర్చి పార్లమెంటుసభలో ప్రశ్నయడగబడెను. పరిపాలనముపై తిరుగుబాటు జరిగినపుడుగాని, ఇట్టిపద్ధతి నవలంబించుటలేదనియు, దీని నవలంబించుటకు ముందు, హెచ్చరిక చేయబడుననియు, పలుమార్లు భయపెట్టకనే ప్రజలు లొంగి పోయిరనియు, ఈమూలమున అర్థులను కాపాడుట వలన నాశనమయిన ప్రజలసంఖ్యకన్న రక్షింపబడిన ప్రజలసంఖ్య యధికముగ నుండెననియు, ఆరమ్మబి గోరుగారు సమర్థించిరి. ఈసమాధానముబట్టి యైనను, బాంబులను విసరుపద్ధతియొక్క హింస తొలగిపోదు. ఈపద్ధతి నెంతత్వరలో మానివైచిన అంత మంచిదనుటకు సందియములేదు. యుద్ధములు జరిగినకొలదియు, క్రూరపద్ధతులు ప్రపంచమున పాదుకొనుచున్నవి.

పరస్పరదూషణము

పరస్పరదూషణము, పార్లమెంటుసభలో నధికమగుచున్నది. సాంఘికపక్షప్రతినిధి యగు న్యూబోల్డుగారు పార్లమెంటుసభ నిటీవల బెడరించుచు మాటలాడినందులకు, సభవిడిచి వెవలిపోవలసివచ్చెను. మొయిలుప్రతీకలో ప్రచురింపబడిన తంతివార్తప్రకారము, జాకు జోన్స్ అను కార్మిక ప్రతినిధి ఎనుటిపక్షమువారిని "మురికికుక్కలగుంపు" అని తిట్టెనట. అంతట, సభ్యులు పలువురు అతనిని వెడఁగొట్టుడని వలికిరట. అధ్యక్షులపుడు జోన్స్ గారిని మందలించెను. గ్రుడ్డిగవ్వపాటి యయినను తాను లక్ష్యపెట్టనని, మంత్రుల నుద్దేశించుచు, జోన్స్ గారు చెలిపిరి. సభ్యుల కోలాహలమునుధ్య, జోన్స్ గారు వెడలిపోవలయునని, అధ్యక్షు లాజ్ఞాపించిరి. సభనువిడిచి లేచిపోవుచు, "చనిపోయిన పైనికులను మలినపరచుచు, బ్రతికియున్నవారిని

కడుపుమాడ్చెడి మురికికుక్కలారా" అని జోన్స్ గారు మరల తిట్టిరట. పార్లమెంటుసభలో మర్యాదలిఖులున్నవి. పార్లమెంటుసభలోని మర్యాదలని దేశసభలలో ప్రవేశ పెట్ట నొచ్చెడివారు, ఈసరసము సంతను గ్రహించిరో లేదో.

నిర్బంధతీవ్రత

అలహాబాదు జిల్లా కాంగ్రెసు కార్యదర్శియగు హాలానాజలాలుద్దీన్ అహమ్మద్ గారిపై రాజద్రోహ నేరముక్రింద నాలుగుసంవత్సరముల కఠినశిక్ష విధింపబడెనని తెలియుచున్నది. నిర్బంధములుమరలచెలరేగుటయేగాక, కఠినతరీక్షలు విధింపబడుచున్నవి. నిరాకరణోద్యమప్రాబల్యమును అధికారులు గుర్తించి రనుట కిదియే నిదర్శనము. నిర్బంధములను లెక్కింపక, ప్రజలు స్వధర్మమును దీక్షతో నిర్వహించి పాలుపడుచో, కారు మేఘములు దొలగి స్వాతంత్ర్యభానుడు తన దివ్యతేజమును ప్రసరింపజేయక మానడు.

లిబరలుపక్షము

ఇండిపెండెంటు లిబరలు పక్షమును, నేషనల్ లిబరలుపక్షమును మరల కలసిపోవుననియు, ఆస్క్విత్తుగారు నాయకత్వము వహింతురనియు, వీరి నాయకత్వముక్రింద లాయడు బార్డిగారు పనిచేయుదురనియు, నూహించబడుచున్నది. లిబరలుపక్షములు రెండును ఏకమై లేబరుపక్షముతో కలసి పనిచేయుచో, కన్సర్వేటివు పక్షమునకు కష్టదశ ఏర్పడకపోదు.

లా సే ను న భ

ర పి యా పా ల్గొ ను ట

రవోస్కిగారి యభిప్రాయము

లాసేను నవంబరు 28:— లాసేనుసభలో ఆందరి పాటు రషియాగూడ పాల్గొనవలయుమనుగుర్చి మిత్రమం ప్రతిఘటన కటి యుద్ధమున ఆలోచించిరి. రషియాకు త్యుత్తరముచ్చుటకు పూర్వము ఆయాప్రభుత్వము వీరలకు రేజేషులై నని నిశ్చయించుకొనిరి రషియాను అన్నిచప్పులను జేర్చుకొనవలె నని ఇటలీరాయవారి తెలిపజేసెను.

క్రొత్తిసంధిమరతులను నియమించుటలో నాకా సంబంధ మునువిషయములను గూర్చి ప్రత్యేకాభిప్రాయ గైకొనటకు 45. ఆక్. కీమగారు నిపుణుడగుటచే ప్రభువు పిలిపించెనని తెలియుచున్నది.

తర్కిలో రషియావారు తురుష్కులర న్యాయములను తీసివేసితి మనియు తర్కి రషియా కీ అష్టము నడులకొంటిమనియు, అటులనే ఇతరుల తర్కి శ్వర హారములందు ప్రవర్తించక రాకోవిస్కి గారిని. పల్లనైషమ్యాండేలు అరబ్బులచే యుండవలెనని. ప్యాకెషనామిజం తురై యునిజం ములు ఉండవలసరము లేదనిరి. అట్టి ఉపద్రవము కల

రషియాలో కలప, డబ్బు లేకపోవుటచే 20 వత్సర ఇనాపరాని ఎత్తిజేసినని తెలియుచున్నది. 8000000 మంది ఉత్తరప్రభుత్వ ప్రజలు, గాకరే లేవండజేసిరి.

చిహ్నప్రధానామాత్య శేఖరుడును విదేశా అట్టి గూతు బుబునియారెనను కర్రమలో నందులకు వారిని క్షింపవలెనని తీర్మానించిరి.

నేషనలు లిబరలు లిబరలు, జేకనవో క్రింద లాయడ్ బార్డి గారు పనిచేయుట కిడికిరించుచున్నది.

తర్కిలో అగురికావారు ప్రత్యేకముగ దరసి తెలియుచున్నది.

విదేశ వార్తలు

పూర్వపు గ్రీకు మంత్రులు

ఆరుగురిని ఉరిదీయుట

అక్టోబరు 28:—గ్రీకు ప్రభుత్వమువారు పూర్వపు గ్రీకు మంత్రులను 6 గురిని విచారించుటకు ఒక స్వాతంత్ర్య సభను నిర్వహించిరి. ఈ సభయందు వారి మంత్రులును ఇంకను మరొకరిని ఉరిదీయుటకు సభ్యులు ఉరిదీయు విధించిరి. వారు ఆరుగురు మంత్రులు—ఈడు ఏథెన్సులో ఉరిదీయబడిరి. ఈ ఆరుగురు ఎవరు:—పూర్వపు ప్రధానామాత్యుడు గౌనారిస్, ప్రాటోపాస్కాకిటిసు గార—ఈరుడును పూర్వ మొకప్పుడు ప్రధానమంత్రి—దేశమువంత్రి యగు స్టాటస్ పూర్వపు ప్రధానామాత్యులైన డాక్టర్ యిటోకిస్, పూర్వపు విదేశాంగ మంత్రి బాల్టాస్, పూర్వపు విదేశాంగములో సర్వ ప్రాధాన్యమును పొందిన వాడైన గార్డు.

ఇతర ఉద్యోగులకు కఠినతరముగా విధించబడినవి.

గౌనారిస్ సేనాని, స్ట్రెటిగోస్ సేనానిని యాభైవలము తైమున, అధికారి విశ్వస్థములను తొలగించి విధించిరి.

బ్రిటిషును త్రి ఏథెన్సునందు వెడలనుండుట

బ్రిటిషు ప్రభుత్వము వారి తాత్పర్యము ఏథెన్సులో రాయబారిగల బ్రిటిషు గవర్నరు వైస్ రాయుడి మంత్రుల సలహాపై దానిని ఎ.త. జెప్చెన గ్రీకు ప్రభుత్వమువారు వివరమున గ్రీకు రాజధానినండి తక్షణము బయలుదేరి రావలెనని తమ ప్రభుత్వము వారి తత్పర్యము తెలియజేసిరి. గ్రీకు ప్రభుత్వమువారికి తెలియజేసిరి. తనకు రహదారిపట్ట నీయవలెనని గ్రీకు ప్రభుత్వమువారికి తెలియజేసిరి. ఈ రాయబారి లాసెసు కేసి కక్షకు ప్రభుత్వమువారికి గంగతులన్నిటిని తెలియజేయును. బ్రిటిషు ప్రభుత్వము వారికి రిచర్డుస్ తీర్మానము ఇందించి తమకు సమర్థి జూపిరి. బ్రిటిషువారిట్లు ములిపోవుట క్రొత్తగాదు. ఇదిగోలో ఒక రకముగా చేసిరి. 1918 సం.లో స్వయంగా రాజదండమును కష్టములను చవిచెందు గూడ నట్టి మానో బ్రిటిషు సంబంధములను వదిలివేసెను.

ఈ తర్వాత ప్రజలలో అభ్యుత్థమును, భయమును కల్పించిరి. ఇట్లు వీరు మాటలగుని అందమును అనుకొన్నది. కాని ఇంక తొందరగా తమ ఆమలు జరిపించుటచే అభ్యుత్థము భయము కలుగెను. ఇతర ప్రజలకు ఈ విషయములో జ్యోతిషములకు కేసికొన గూడదు. గ్రీకు ప్రభుత్వము వారిట్లు చేసిరి. లాసె మాటలను ముందు గ్రీకు రాజు బయట తొలగింపగలరని ప్రకటించుచున్నాడు. ఇట్లు జరుగునని ప్రకటించియే గ్రీకు ప్రభుత్వము వారిట్లు తక్షణము చేసిరి.

గ్రీకు ప్రభుత్వమువారిచర్యచే ప్రపంచములో అందరూ వీరికి సహాయము చేయరు. వైతిక ఆర్థిక విషయములందుగూడ తొందరపడదు.

గౌనారిస్, డిమెటోకిస్, బాల్టాస్, ప్రాటోపాస్కాకిటి, వాడి మానెన్స్ గార్డును కాల్చిచంపిరి.

ఉరిదీయుటకు కారణము

కాక ప్రాంతాల్ కేజి తిరిగి రాజ్యమునకు వచ్చుటచే ఆ సాయమునుండి తెలిసిరి. దానిని ఆయన పాలమునకు తమకు అధికారమును సంపాదించవలెనని తలంపుతో ముమ్మారు ధర్మశక్తి ప్రియును నన్ను కాక ప్రాంతాల్ కేజి రాజును ఎటువలెన కాపాడుటకు పాటుపడిరి. రిచర్డు క్యురీక్రమము నున్న బాల్చి ప్రాంతమునందను తమ భయంకరమును సుత్రువులచే ప్రకటించిరి. తుదకు జరిగియే ముగిసిన పరాజయమును జేసిరి. కాక ప్రాంతాల్ కేజి రాజును రాజ్యము వదిలిపోవునని పట్టుటకు బదులుగా కాక ప్రాంతాల్ కేజి నో పిలువని పించుటకు మాడిజినికేన్ సేనానో ఏర్పాటుజేసిరి. పునరీక్రమమున జరిగి ఆసియా మైనారులో గ్రీకులను ఓడించి బుద్ధిపూర్వముగా గొప్పవైఖ్యలను కల్పింపకు మనముల జేసెను కాన ప్రతిపాదనలు రాజప్రధానముగ కించుటకు కుట్రపన్నుటచే కేరకులకు సెంచుడిని జుగాడి 200 వేల డ్రాక్మానులను, స్ట్రాటోస్ గారికి 50, ప్రాటోపాస్కాకిటి గారికి 100.00 డ్రాక్మానులను, గౌనారిస్ గారికి, గౌనారిస్ గారికి బాల్టాస్ గారికి 200 వేల డ్రాక్మానులను జుమానాను గూడ విధించిరి.

బ్రిటిషును త్రి ఏథెన్సునందు వెడలనుండుట

జెయిలీ ఎక్సుప్రెసు

నవంబరు 28:—గ్రీకు రాజుగూడ నాగరిక జాతి అభ్యుత్థుని. విషయము నాగరిక పుత్రుల యని పించుకొన వైఖ్యకొనడముచే ఇతర నాగరిక పుత్రులు నిమగ్నములను ఎటుల బలపుకొనచున్నారో క్రొత్త గ్రీకు విప్లవ ఆశించింది కేరకులకలయున్నది.

ఈవినింగ్ న్యూస్

రిచర్డుస్ ఆయనలో బెట్టిచే గ్రీకులు ఏకబాహువు చేపుకలవలెననియు, మరొకరిని కాదు మరొకరిని కాదు కాని ప్రపంచము తొక్కవదని ఇతర ప్రజలకు వాకొను

పార్లమెంటులో

ఇండియానుగూర్చి చర్చించుట

అంకాంశ పంచమలనుగూర్చి ప్రసంగము

సింహాశ్రములో సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము

ఇంగ్లాండులో పార్లమెంటు సభ్యత్వమునకు ప్రయత్నించు యభ్యుత్థికి సంపాదించుటకు సహాయము చేయవలసిన విధి ఉన్నదాయని కామన్సుల సభలో బెన్టు గారడిరి. తనకు తెలిసి సంతకము అట్టివిధమున చేసి వింటర్ట్ క ప్రభువు ప్రత్యుత్తర మొసగిరి.

ఇండియాలో పనిచేయు ప్రభుత్వోద్యోగుల కుటుంబములకు కష్టముపట్టినను అధికార అసభ్యుల సభ్యులు చేరి విచారింపిరి. ఎంతవలెననుచున్నది తెలియని బెన్టు గారడిరి.

భరణు వెగ్గిపోవుటచే అధికారికము పడుచున్న కష్టములను గుర్తించిందియును పీఠ ప్రభువు ఈవిషయమై సానుభూతితో ఆలోచించుచున్నారనియు వింటర్ట్ క ప్రభువు తెలియజేసెను.

కలత్తా మున్నగు విశ్వవిద్యాలయపు పట్టుకులను (డిగ్రీలు) అభ్యుత్థిజేయుటలో ఏమిచర్యను దీసికొని రని ఏటుగారడుగ ఈవిషయముపై ఆయా కమిటీయంద్వారా సామాన్యుల అధికారములో నున్నదనియు అమర్చుటచే ఉత్తరవాదులనియు వింటర్ట్ క ప్రభువు ప్రత్యుత్తర మొసగెను.

జబ్బులూరులో కృతాజ్ఞ కళాకమును విరాజిల్ల జేయుటనుగూర్చి తెలియజేయు ఏటుగారడుగ కామన్సుల విచారణ సంఘమువారు జబ్బులూరులో ప్రవేశించినపుడు స్వరాజ్యసభాకము నెత్తివేయు మధ్యపరగణాల గవర్నరు ఆఫ్ దేశములోనున్నది లేనది అనెడి అధికారికము ముగిసెను. వింటర్ట్ క ప్రభువు ప్రత్యుత్తర మొసగెను. వీరు వచ్చుటచే ప్రజలు అంతగ పోలేదనియు అట్టి సందర్భమున వీరికి లేనిపోని ప్రమాదము కలుగజేయుటకును అసామర్థివుటకు లేనిపోని గౌరవమును కలుగ జేయుటకును ఏమియు చర్యను దీసికొనలేదనియు ఇకముందట్టి సంగతులు తటస్థించిన తగిన చర్యను జరిపించుటకు ఆలోచించవలయునని వింటర్ట్ క ప్రభువు తెలియజేసెను.

సింహాశ్రములో చాలకాలమునండి వచ్చుచున్న ప్రత్యేక సాంఘిక ప్రాతినిధ్యమును కొంత కాలమునకు ఎత్తివేయుటకు పిలువదని ఆరంభింపగలరని ప్రత్యుత్తర మొసగిరి.

ఇరాకులో వన్నులను ప్రజలు ఇచ్చుకట్టుల జేయుటకు బాంబులను బ్రిటిషు వైమానిక సంఘమువారు ప్రయోగించలేదని గౌరవగారు చెప్పిరి. ఎక్కడనో బహిరంగమున ప్రజలు తిరుగు బాటాన ర్చి నపుడు మాత్రము గాని ఆచటి పోలీసు వారిని ముట్టడించినపుడు గాని బాంబులను ప్రయోగించిరి. ఇరాకును యుద్ధములందెప్పుడును బాంబులను ప్రయోగించలేదు. బాంబులను ప్రయోగించుటకు పూర్వమే హెచ్చరిక ఇచ్చుటచేయుట హెచ్చరికతోడనే కార్యములు సానుకూలమాయెననియు ప్రాజములను తీయుటకంటె ప్రాజములను వైమానిక సంఘమువారు కాపాడిరి.

బాగాను ప్రాజమునందు 1,67,000 పౌనులు రమారమి కష్టమును మున్నవనియు, ఫలమునకు 60,000 పౌనుల కష్టమును మున్నవనియు 15000 పౌనులు మరల కష్టములకు 8000 పౌనుల కష్టములు చేరగ ఈవిషయములో కొంత నిర్ణయమును. కాని ఈ కష్టములు 1919 లో చేయబడినది. అందుచే ఈ ప్రభుత్వమువారు తీరవారు కాని గౌరవగారు బదులుపలికిరి.

అరేబియా అంతటను ప్రభుత్వమువారు సానుకూలముల 1-కి 5000 పౌనుల నివ్వచున్నారనియు ప్రస్తుతము దీనిని సాగుచున్నదేకము లేదనియు దీనిని మానుటకు పూర్వము ఈవిధానము నొకసారి ఆలోచించవలయుననిరి.

అంకాంశ పంచమలమీద రిటైరు అగు అధికారుల విషయమై ఆలోచించుచున్నారని మిరి.

అనుభవకాలరగు ఉద్యోగులను పింఛు పుచ్చుకొనకుండు ఉద్యోగములోనే నిశ్చయించుకొనదా యని ఏటుగారడుగ ఇండియా కార్యదర్శి గారట్లు చేయుటకు పిలువ లేదనియు అట్టివిధమున ఆయన ఉత్తరువును ఆయనే జరపదాటినవాడగుననిరి.

ఇండియాలో ఎన్నికలయందు అభ్యుత్థి కొంతసామ్యము కలరావలెనుంది. రిజిస్ట్రేషన్ గాకున్నచో ఆసామ్యము కోల్పోవును అను నిబంధనలు అమలచేసిన సన్నవయము ఇంతవరకు అభ్యుత్థి రాజ్యము చేయబడలేదని వింటర్ట్ క ప్రభువు ప్రత్యుత్తర మొసగెను.

నష్టపరిహారములు

బ్రు సెల్సు న భ వ్య క్ష మ గు చో?

ప్రెంచివారి కఠినవిధానము

అక్టోబరు 28 తా. 12-15 ప్యారిసునుండి జెయిలీ మెయిలు విశేషము ఇట్లు తెలియజేయుచున్నాడు:—

బ్రు సెల్సున భరద్వసులను, లేక కార్యక్రమము ప్రెంచివారికి అసంతృప్తిరముగ నున్నపుడును, జర్మనీనుండి యభయములను లాగవలయునని ప్రెంచి వారికి అధికారియజేసినపుడును ఏమి చేయవలెనో యోచించుట ప్రెంచి ప్రభుత్వమంతయు కఠిన విధానము నవలంబించిరి. ఆ విధాన వివరములు:— ప్రస్తుతము ప్రెంచి స్వాధీనములో నున్న రైతులూడు అధిక ప్రజాపరిపాలన కార్యము నంతను వశపరచుకొనెదను. జర్మను ప్రజాసేవోగుల నందరిని తరిమివేసెదను. యారు సారిక్రామిక ప్రదేశము 2/3 వంతులు ఆక్రమించుకొనెదను. దీనివలన రిక్షులమే ప్రెంచి రాక్షసిగాగు దొరుకును 'కోకు'గూడ పరిశ్రమలకు లాభకరముగ నుండగలదు.

బ్రు సెల్సున భరద్వసులను ప్రెంచివారికొక ప్రశ్నకముగ చర్యను తీసికొనెదను.

ఇంగ్లాండులో పనిలేని కార్మికులకు సహాయ మొసర్చుట

ఏత్రత్ప్రయత్నములు

ప్రభుత్వమువారు పనిలేక కష్టపడుచున్న కార్మికులకు సహాయ మొసర్చుటకు త్వరితముగ విధానములను రిచ చేయుచున్నారు.

ప్రధానమంత్రి బోర్లాగారు రైల్వే యజమానులకు యాటాడిరి. వారు సర్వవిధముల క్రొత్త ఇనుపదారులను మించి తోడ్పడెన చని యభయ మొసగిరి. మొత్తము కరంతకును 50,00,000, లేక 60,00,000 పౌనులు కష్టమును అంచనా చేయబడినది.

ఈపనిమీద ముఖము జేయుటకును ఈసామ్యుకు పోవు డ్రినిచ్చుటకును నిశ్చయించిరి ఈప్రయత్నము తొలగింపకు అనేకను పనులను జేయించుటకు నూచించుచునా ప్రస్తుతము నవంబరు 20 వ తేదీకి పనిలేకనే య వారు 18,79,000. పోయినవారపు సంఖ్యకంటె కొంచెము సంఖ్య పెద్దది. ఈసామ్య ప్రారంభమునందున్న వారికంటె 5,00,000 మంది తక్కువ.

విదేశములందు ఇంటి ప్రతినిధులుగ జనవరి 1 న నుండి విదేశీయుల తరపున నియమించబడ రాదనియు జన తేదీనుండి ఇటాలియన్లకు తరపున కాన్సులు, వైస్-లుగ నున్నచో వారందరిని తీసివేయవలెననిరి. ఈనా వారు లభించుచున్నచో వారిస్థానే విదేశీయులను నియమించుటకు ఆలోచించెదరు.

భారత ప్రెసిడెంట్ గుల కుటుంబములు, ఇండియాకు పుటకు ఇతివరలో ఉచితముగ టిక్కెట్లు ఇవ్వబడినవి. ఆ ఇపుడు మార్చి నుండి డిసెంబరు 1922 జనవరి 1 తేదీ నుండి సదుపాయములు జేయబడవు అనియు నడిగిరి.

సంస్థానాధీశ్వరులను రక్షించు కఠిన కార్యమును కరించుటకు ఇంకను కొంతవరకు కలసియున్నదని జెడ్డి గారికి వింటర్ట్ క ప్రభువు బదులిడిరి. ఈవిల్లుకు గూర్చి సభలవారు ఆలోచించిన 8 కోట్ల కరకులవిల్లుకు ఆ ఆలోచించగూడదనిరి. ఈప్రభువు సార్వభౌముడు అగ్గిరాదని సభ్యులెవరయిన తీర్మానమును ప్రవేశపెట్టవచ్చు అనునొక జెడ్డిగారే తామె అట్లుజేసెననిరి.

బ్రిటిషు సామ్యులకు డ్రిగారు ఇండియా ప్రభుత్వము పక్షమున ఉండి ముఖము తెలిసినదనియు ప్రస్తుతము యా ప్రభుత్వమువారు దీని మాన్యుటకు పిలువలేదనియు పన్ను తెట్లు పరిణమించునో మాడివలయుననియు అదే గము వారు జాగ్రత్తతో చూచుచున్నారనియు ప్రత్యుత్తర బడెను.

ప్రెంచివారు యారును ఆక్రమించుకొనెదరా యనియు తనకు తెలియదని బోర్లాగారు రిరి. బ్రిటిషు ప్రభుత్వము విషయమై ఏమి లేనిదే ప్రెంచివారికి సహాయము ఏర్పాటు జేయుదురా లేదాయని చెప్పటకు పిలువలేదనిరి. యారు ఆ సామ్య ఇంతవరకెట్టి సన్నవ దీసికొనుట లేదనిరి.

అధికారసభ్యుల వారుగూడ యారుజిల్లాలో 2/3 ఆక్రమించుకొనెదరా, రైతులకు వారుభాగమును, ఆక్రమి కొన్న ప్రదేశమును కలుపుకొనెదరా గను గంగతులు అసలనిరి.

వివిధపరిస్థితులు

కాన్స్టేబుల్ యభిప్రాయము

లండన్, నవంబరు 28:— వచ్చేవారము, 10 లోజులు కన్స్టేబుల్ యభిప్రాయము కలగను. తదనంతరము ముఖ్యమంత్రిగారి పోలింగును కేసులు 'ఇన్వెస్టిగేషన్' లోనిగదరు. మృతుల ఆంతరించుటలకు ఇంకను చాలనందిన ఆరివియలసే వచ్చునని. ఇంతవరకు జరిగిన కేసులు కొంతవరకు పుడే భయమును కలుగజేసి ఆల్బర్టును కేసులలోనికి వచ్చుటలు జేసెను. వైట్లర్ విషయములో గుణపాఠముకలగ లేదనుటకు ఏమియు చెప్పకాల నని.

క్రీస్టియన్ ప్రభుత్వమువారు ప్రాణములను తీయను దేశములో కుడుకుతూ చాల ఆకుతతో ప్రయత్నించుచున్నారు. కాని కన్స్టేబుల్ పూర్తి ఆశ్రయమును మొదలుపెట్టినట్లు జరుగదు. పోలింగునందుల చాలయంది ప్రముఖులు ఆశ్రయముబడిరి. జాతీయవైస్టును 80000 కలదు. ఇన్వెస్టిగేషన్ 8000.

వివిధ ప్రభుత్వవిధానపు చట్టము

వైట్లమును త్రోసివేయవలెనని సకలత్వాలాగారును, మ్యూనిసిపల్ నాయకులు మ్యూనిసిపల్ గారును, కామన్స్ సభలో కార్యమును ప్రవేశపెట్టిరి.

క్రీస్టి కవునివారి కే యధికారముగలదుగాని ఇతరులకు లేదని అట్లార్ని జనరలనుటచే తీర్మానము ఏడిపోయెను.

మ్యూన్సిపల్ కన్వెన్షన్లను ముఖ్యమంత్రియే చెబునట్లు జూరు 4 తేదీనంది ఉపవాసముచేయుచుండెను ఆమెను విడువలసిన వైద్యులయమునకు గొంపోయిరి. ఆమె సోదరి అనీగారు చెబునట్లు కావల తిండిమీసినది. సామ్యునిలిపోయినది. వైద్యులయమునకు గొంపోయినది.

ప్రధానమంత్రి కత్తికాస్వామియ్యయ్యతో బోక్యము జరిగెను విషయమును గూర్చి చర్చించుటకు సభ నాపు కవలెన కామన్స్ సభలో కన్వెన్షన్ గారు తీర్మానము నుపపాదిరి. కార్మిక కన్వెన్షన్లు ఈకానికి చేయుత నొసగిరి. కాని తీర్మానం ఏడిపోయెను.

ప్రతినిధులకు ఇండియాలో బాగుండు నూచనలు కలవు

అస్ట్రేలియాను మరల అధిక విషయము లందు జలముగ లందుటల జేయుటకు అస్ట్రేలియాపార్లమెంటు వారు నానా తినిమిలి వారి విధానము నంగీరించిరి. యూ పియను జాతు అందఱును పూచీడ 650000000 బంగారు కో, నరునానెము 6 ఋణ మొసగెదరు.

బాల్బరూ గారు లేఖను దుడవారింపబడిన విధానమును, కర్మకర్తమందలి ఋణములను మరల నాలోచించుటకు కామన్స్ సభలో బోన్లూ గారు ప్రభుత్వమువారి కిప్ప మే యనిరి.

కేసుల వైస్ట్రాఫిడలి బూతు గారు ఇండియాకు బయలుదేరిరి.

సామ్రాజ్యవస్తు ప్రదర్శనములందు అధినివేశములవారం నరును పాల్గొనవలెనని.

కలెబ్రాండలో రాక్షసిబాగుని అంటుకొనుటచే 8 గురు చనిపోయిరి. 6 గురు తుతగాతు లైరి.

గ్రీకుమంత్రులను తిరిగివీరిని విన్నతోడనే గ్రీకు రాజు తారును గూడ గడగడ వడంరి.

ఒక ఫోరరీ కేసు

నిందితుడు రక్షింపబడుట

పూనా, నవంబరు 29:— నిన్నటిరోజున సిటీమ్యూన్సిపాలిటీ గారు పార్కియనుడు ప్రెంజీబెంజీంజీ అచాకేను విచారించిరి. ప్రతివాదియు మిలిటరీ ప్రయాణికుల వారంట్లను, కృత్రిమరలు జాటిక్కులును అమ్మకమునొనయు, పోర్టరీ చేసెనయు నేలయు మోపబడిన. మొదము పోర్టరీ కేసులకు పదిగెలల కలిపియు పోర్టరీ కేసు నకు సులభస్వరము కలిపియు 200 రూపాయలు జరిమానాయును మొత్తము చెల్లించకున్న 2 నెలలు కఠిన శిక్షను కలిపబడిన. రెండుశిక్షలను ఒకతూర్పుయనాధిపతివలెను.

సి. రాజగోపాలాచారిగారు

రాజమహేంద్రవర జాతీయవిద్యాలయ విద్యార్థుల కిచ్చిన యువన్యాసము

"నేను మృత్యు యన్వేషకమును గాను. నేనుగూడ మీ స్నేహితులలో నొకడను. ఈ పట్టుములోనున్న కత్తివ విద్యాలయములకు ఇంకా బాగుగానే కట్టించుచున్నది మిరందరును యెరుకుదురు వాని కన్నీటిని చక్కనిభవములు, చక్కని బల్లలు, చక్కని కర్పిలు, సాగజైన పటములు ఉన్నవి. అందలి యాపాధ్యాయులు విజులయైన దుస్తులను ధరించెదరు. అందుచే ప్రజలు ప్రభుత్వపాఠశాలలు చాల బాగున్నవని తలంతురు. ప్రజలు చెబుచున్న సందించిన భయమును ప్రభుత్వమువారు దొంగిలించి తాము నెలకొల్పిన పాఠశాలలను మనోహరములుగ నొందుచున్నారు. మీవిద్యాలయము దొంగలచే పోషించబడుట లేదు. ప్రజలు తమ మనస్సులకై కచ్చిన విరాళములచే నిది పోషించుచున్నది. మీ ప్రధానోపాధ్యాయుడు డెన్రో మీ చెరుగుదురా? ఆయన బహువీరవాడు. ఆయన ఇప్పుడు పూనాచెబునాలో నున్నాడు. ఆయనయే మహాత్ముడు. మీ ప్రధానోపాధ్యాయుడు. మిమ్ముల నెట్లు ప్రార్థింపుచునోదనో అట్లు మీరందరును ప్రార్థించవలెను. మీ జీవితకాలములో నొక్క యబద్ధమైనను అడకుండవలెనని ఆయన మిమ్ములను కోరుచున్నాడు. మీరందరును అడంబరహితముగ జీవించుట నేర్చుకొనవలెను. మీ ఆదాయమును మించి మీరు కృషియు చేయవలెను. ధనికులను జూచి మీ రనూయ చెదరారు. మీ రందరును కలసి ఒక తెగ క్రింద భావించుకొనుడు. సామాన్యజనల పిల్లలను మీసోదరులుగ భరిగజింపవలెను. సామాన్య బీదపిల్లలను విద్యానంతులుగ చేయకుండ మీరు విద్య కల్పించుటకు చింతింపవలెను. మీచేతుల నుపయోగించుటను మీ రభ్యసించవలెను మహాత్మా గాంధీయొక్క యద్యమును బాగుగ జరుమును బడయలేదని మీకందరును తెలియును. దీనికి మీ చేయదురా? దానికి కారణ మెరుగుదురా? నేను చెప్పెదను వినుడు. దీనికి కారణము కాంగ్రెసు ప్రచారకులు సరియగు మార్గమున విద్య బడయక పోవుటయే. తమచేతుల నుపయోగించు విధమును వారు నేర్చుకొనలేదు వాణ్యులు చేయుట వారికిరాదు. ఎడను నడిపి పాలమును దున్నలేరు. తెక్కలకు వ్రాయలేరు స్థలమునం స్థలమునకు, గ్రామమునండి గ్రామమునకు పోయి విద్యావిహీనులగు గ్రామస్థులకు సరిగా బోధింపలేదు వారికి వ్రాయట చదువుట మాత్రము వచ్చును. మీరుగూడ పుస్తకముతో కొట్టుకొనుచుండినమెడల మీ కాలములో కూడ కాంగ్రెసు ఉద్యమము బాగుగ భజన్ముఖులు కాకేరకు. అందుచేతనే మీరు బాట్లము వద్ద కూర్చుండి అది త్రిప్పుటనేర్వవలెను. దున్నట నేర్వవలెను. ఇప్పుడే నేను తోటలోనికి పోయినప్పుడు మీ విద్యార్థులలో నొక్కరు దుక్కి దున్నుచుండుటనుచూచి చాల యానందించిరి. మీరు ఒక చెడువిద్యాలయములో నుండినని తలంపకు. మహాత్మాజీ ప్రధానోపాధ్యాయుడుగ నున్న విద్యాలయములో మీరున్నారు. మీవిద్యాలయ మెంత దీ స్థితిలో నున్న మీరంత యుల్లెప్పడకళా నందురు. వైకృంతయు కిలమై మీల్లె వ్వుము తురిగినప్పుడు, కేలకుంయు బీటలువారి క్షేరస్థితిలో నున్నప్పుడు, అప్పుడే, అట్టి బోట్లనే మీరు మందీర్చి యలవడును. స్వరాజ్యము ప్రకట్టిత మైప్పుడు మీ నామములే నిజమగు పోరులలోన పేర్కొన బడునుగాని, ఇతర విద్యాలయములలో విద్య కల్పించు వారి నామములు గావు. మహాత్మా గాంధీ యొక్క నామమునకు మీరందరును గౌరవము నొసగుదురుగాకయని నమ్ముచు ఇంకటితో విరమించుచున్నాను."

జాతీయ విద్యాలయమునకు గొప్ప భావదళ యున్నదని రాజగోపాలాచారిగారు అభిప్రాయమును తెలియచ్చిరి. గీర్వాణ పాఠశాలకు, గాంధీ పరిశ్రమాలయముకు కూడ వెళ్లిరి. గీర్వాణపాఠశాల కార్యదర్శి శ్రీయత బోడపాటి రామలింగంగారు రాజగోపాలాచారిగారికి స్వాగత మొసంగిరి.

(స్వకయ విలేఖరి)

ఒక పిల్లకాయ నెత్తుకొనిపోవుట

నేరస్థుడు శిక్షింపబడెను

బెంగళూరు, నవంబరు 29:—18 సంవత్సరముల వయస్సుగల యొక హిందూబాలుని, మార్కెరాజులు అను పేరుగల వానిని వైస్రొవ్డ్ హోస్పిటల్ అనునది డెల్టాలోని పోయెను. బొంబాయి నందు నాబోయన కున్నతోడోయ్ మొందు నిస్సించినవ కంచి చి తోడుకొనిపోయి, యా మహమ్మదీయుడు అతనిని పీఠులలో నొంబరిగ దివిడచి వచ్చెను. చాల ప్రయాసపడి ఆబాలుని తలిదండ్రుల లోకని కనుగొనార్చిరి. బెంగళూరు కంటోన్మెంటు మేజిస్ట్రేటుగారు యాతరమును విచారింపి మోహదీక్ష సాహాయుకు ఒక సంవత్సరము కఠిన శిక్షయు 250 రూపాయల జరిమానాయు జరిమానా మొత్తము చెల్లించకున్న మరి మూడునెలలు కఠిన శిక్షయు విధించిరి.

కలకత్తా సర్వెంటు పత్రిక అపీలు

మాననస్థులు కేసువిచారణ

కలకత్తానగరమున అంగ్ల భాషలో ప్రకటింపబడుచున్న సర్వెంటు అనుపత్రికలో మాననస్థుల వ్యాసము ప్రకటింపబడినది పోలీసు డిప్టీ కమిషనరు ఎఫ్. డబ్ల్యూ కిక్కు గారు పత్రికాపాదకుడు ప్రమథనాథములక్రి, మాద్రాకడకు రామేంద్రనాథ ఘోషగార్లవై తెచ్చిన మాననస్థుల కేసులో మాదర రాజధాని మేజిస్ట్రేటు మాద్రాయా లిద్దరు నేరము చేసినని స్థిరపరచి సంపాదకునకు 500 రూపాయలును మద్రాపటనకు 50 రూపాయలును జారీనాచేసెను. దానివైని వారిద్దరును కలకత్తా హైకోర్టులో అపీలుచేసిరి. అపీలువిచారణ 29-వ తేదీని జరిగినది. 1921 జనవరి 19-వ తేదీని కలకత్తాలో వేళబొధు చిత్తరంజన దాసు గారింటి ఎదుట కాంగ్రెసుసంఘమువారు సభ చేసిరి. సభలు చేయగూడదను కానమును ధిక్కరించి వారాసభను చేయటచే పోలీసు లాసభను చెదరగొట్టిరి. పిమ్మట నొక శ్రీశ్రీ దెబ్బతగిరి రక్తము కారుచుండగా కొందరు చూచిరి. కిడ్డుగారే ఆమెను కొట్టెనని సర్వెంటు పత్రికలో వ్రాయబడినది. దానివైని కిక్కుగారి మాననస్థుల దావాను తెచ్చిరి. క్రింది కోర్టులో మద్రాయాల సాక్షులు చాలయంది కిడ్డుగారు ఆశ్రీని కొట్టిట్లు సాక్షుమిచ్చిరి గాని వారందరును కాననొల్లంపున మొనరించి చెరసాలకు పోయి వచ్చిన వారను కారణమున మేజిస్ట్రేటువారి సాక్షులను నంగీరింపలేదు. ఆచార సత్యమగునా కావా అను విషయమునుగూర్చి చాల వాకలుచేసిన పిమ్మటనే మద్రాయాలు దానిని సద్భావముతోనే ప్రకటించిరి. ఆచార సర్వెంటు పత్రికవారికి తెలిసినపుడు నేనవటనే యొంటిరి. వెంటనే సంపాదకుడు దానిని గూర్చి చాలయంది నడిగి వారు తెలిపిన సంతతులను వ్రాసుకొనెను. పిమ్మటనే ఆచారను పత్రికలో ప్రకటించెను" అని ఒక హైకోర్టు పక్షిగుడ మేజిస్ట్రేటు కోర్టులో సాక్షుమిచ్చెనుగాని వెనక నొకసారి అక్షికు యింటరనుమెంటు శిక్ష చేయబడినను కారణమున మేజిస్ట్రేటు అతని సాక్షులనుగూడ నంగీరింపలేదు. ఏరాజీయ నేరములకు ఆక్షికు యింటరనుమెంటు శిక్షవిధింపబడెనో ఆనేరముల కతడు చేసినట్లు రుజువు కాలెను. కట్టి అనుమానము మీదనే ఆతని కా శిక్షచేయబడిన. వెనక నొకసారి ఇల్లందులో మైకేలు కలిస్సు ఆర్డరు గ్రహిత్తుగార్ల నిద్దరినగూడ విప్లవకారులుగానే భావించిగాని వారిపును స్వరంత్ర విప్లంకు ప్రభుత్వమునం దున్నతోడోగులుగా నున్నారు. హిందూ దేశమున గూడ వెనక కారాగృహమున కంపబడిన లాలా హరి కృష్ణ లాలు గారికి గూడ నిపుడు మంత్రిపదవి నిచ్చిని కేజు సామ్యులుగారు హైకోర్టులో వాదించిరి. విచారణ జరుగుచున్నది.

అసెంబ్లీ సమావేశము.

అసెంబ్లీయొక్క శీతకాలసమావేశము ఢిల్లీలో 15వ జనవరినాడు ప్రారంభమగును. డిప్టీ క్యాబ్ల 24 వ తేదీని ప్రారంభమగును. వివాదాంశములను గూర్చి తీర్మానములు వెల్లడులపాడిపబడును ప్రభుత్వమువారు త్వరలో క్రిమినల్ ప్రాసీక్యూటోన్ అమెండ్ మెంటుబిల్లును ప్రవేశపెట్టెదరు. రైల్వేకాళును సామాన్యార్థిక కాళును:డి నేరచేయరలెను రైల్వేమిటి వా నూచన నంగీరింపవలెనని గొల్ల ఇస్కానూ తీర్మానము నుపపాదింతురు.

వర్ష సితి.

బంగళాభారతమున వైస్రొవ్డ్ భా: మన ముఖ్యముగ సిం: కన్వెన్షన్ భా: మన వాయువు తీరముగ వీచుచున్నది. మద్రాసున కాన్వెన్షన్ భా: మన మద్రాసు నక్కిననును, మద్రాసుకు ఉత్తరపు తీరప్రదేశములను వృక్షాలు సాధారణముగ వీచుచున్నవి. మలబారులో కర్ష మెట్లకు కరియునుదనో కన్వించుచున్నవి.

పంటలసితి.

భారతదేశవత్సమభాగమున వర్షము లీమధ్య భాగ కరియుటచేత బొంబాయి దక్కన్ కర్నాటకభాగముల మపంట బాగునున్నది. వర్ష మాలస్యముగ కురియుటచే నవైయల కంకిగ సాయముల కలెను. భా.దేశలో ప్రకటింపబడినది. ఇతర ప్రాంతముల స్థితిగతులు తృప్తికరములుగ న్నవి సింధునదీయన ప్రత్తిగియవడంబ లీసవత్సరమున భా.గ మున్నవి.

ఇంచితేవ సంఘము కలకత్తాకు వచ్చుట. 29వ తేదీని పంజాబు మెయిలులో ఇంచితేవ సంఘము వారు కలకత్తాకు వచ్చిరి.

అనంతపురంజిల్లాలో క్షామము

(ప్రచురణసంఘము)

అక్టోబరు రెండవవారములో అనంతపురంజిల్లా మద్యక సీర తాలూకాలో కఠినమైన క్షామము గూర్చి టి. శివశంకరంపిల్లె. యం. యల్. సి. గారు చెప్పినవార్తాపత్రికలలో నొకవ్యాసమున ప్రాశ్ని. దొరతనమునా రందువై విచారణబోసి. విచారణఫలిత మిట్లంద తెలుపబడినది. శివశంకరంగారిలేఖనుండియు రెవిన్యూ డివిజన్ ఆఫీసరు గారు కలవ్వ గారి కంపెనీని వేదికనుండియు కొన్ని భాగములను ప్రచురించుచున్నాము.

శివ శంకరంగారి లేఖ

(1) ఒకప్పుడు బల్లారిజిల్లాలో జేరియున్న పుడు మద్యక సీరతాలూకా మిక్కిలి సాగునీటి మై యొప్పుననుండెను. పోక పంట ముఖ్యమైనదిగా నుండెను. పోక కొబ్బరితోటలలో నీర తక్కువ పచ్చని కన్నులనుండువు నేయునుండెను. గతించిన పది సంవత్సరముల నుండియు వర్షములు లేకుండుటచేత నీతోటలు నాడిపోయివున్నవి. రైతులు కొందరు స్వంతభవనముతో నూతుల ద్రవ్యించి తోటల బెంచుకొనిరి.

రెవిన్యూ డివిజన్ ఆఫీసరుగారి నివేదికము

(1) క్రిందటి 10 సంవత్సరములలోను ఏమీట వర్షపాతము తగ్గుచువచ్చినదని వైశేరాలా చెప్పబడినది. ఈక్రింద నుదాహరింపబడిన లెక్కలలో గతించిన 10 సంవత్సరముల వర్షపాతమును, 1870-1909 యీ సంవత్సరములనుకల్ప 40 యేడ్లలో వర్షపాతము యాదృశ్యతో పోల్చినయెడల నివారము సత్యము కాదని తెలియును.

Table with 2 columns: సంవత్సరములు (Years) and సగటునవర్ష పాతము (Average Rainfall). Rows include 1870-1909, 1912, 1913, 1914, 1915, 1916, 1917, 1918, 1919, 1920, 1921, and 1922 (నవంబరు 10 తేదీ వరకు).

శివశంకరంగారి లేఖ

(2) పోక, కొబ్బరి తోటలలో మూడవ పాలు పూర్తి కావలసివచ్చింది. మిగిలిన భాగమును చెడిపోవుచున్నది. ఇందు వలన భూస్వాములు మిగుల దుఃఖితులైయున్నారు. వారు ఎల్లప్పుడును ఋణగ్రస్తులై యున్నారు. తాలూకా తరహాలోను గోల్పోయినది.

రెవిన్యూ డివిజన్ ఆఫీసరుగారి నివేదిక

(2) అ.దుబాటుగా నున్న లెక్కలనుండి అగరి, మధూడి గ్రామములలో కొబ్బరి పోకతోటలను గూర్చిన లెక్కలను చూపుచున్నాము.

Table with 6 columns: ఏకరములు (Acres), 1827, 1828, 1929, 1880, 1881. Rows include అగరిలో పోక తోటలు, అగరిలో కొబ్బరి తోటలు, మధూడిలో పోక తోటలు, and కొబ్బరితోటలు.

తగ్గుకలగలది - తగ్గుదలకు కారణము ఈతోటలలో చాలవరకు 30, 40 యేడ్లకు క్రితమున ప్రాత్రగా చేయబడినది. అందు. పోక చెట్లు రమారమి 30 యేడ్లకంటె బ్రతుకదాదురు. కావున నీతోటలు చాలవరకు సహజముగానే నశించుచున్నవి.

శివశంకరంగారి లేఖ

(3) ఈరెండు గ్రామములలోను, ప్రాంతములందును ఈ పక్షంలో నివృత్తివరకు 2 1/2 అంగుళముల వర్షముపాతము వడినది. గతపక్షంలో 9 అం. అను, దానికి ముందుపక్షంలో 10 అం. అను వడినది. ఇందుములమున మాగాణిభూములేకా మెట్టవైదులపంటకుడ తగ్గెను.

రెవిన్యూ డివిజన్ ఆఫీసరుగారి నివేదిక.

(3) శివశంకరంగారు తమ వర్షపాత అంకలు ఎంతవరకు యథార్థములో తెలియదు. గ్రామవాస్యిగల వర్షపాతపు లెక్కలేవి.

Table with 3 columns: అగరి, మధూడి, and years 1920, 1921, 1922.

శివశంకరంగారి లేఖ

(4) అగరిచెట్టువు ఆధారము గాగల 1100 యకరముల కల్లుమధూమిలో 800 యకరములకు మాత్రమే నూతులచూధారముగలదు. ఈ 800 యకరములలో 250 యల్లలో కొబ్బరి పోకతోటలును, 550 యల్లలో తిండిధాన్యములును చేయబడుచున్నవి. మిగిలిన 800 యల్లలలో భూమి వర్షాధారమై యున్నందున నీటి తులు విషయములేవి.

రెవిన్యూ డివిజన్ ఆఫీసరుగారి నివేదిక.

(4) అగరిచెట్టువు ఆయకట్టుకొందకు వేడినది 888 యకరములు మాత్రమే. ఇందులో 200 యల్లలో మాత్రమే తోటలు చేయబడినవి. ఇతర విధమున సాగుబడికాగలవి 888 యకరములు. ఈభూమిలో 50 యల్ల మాత్రమే సాగుబడి చేయబడియున్నది. శివశంకరంగారిలేఖనుండి హస్తించుచున్నది. మేము (రెవిన్యూ డివిజన్ ఆఫీసరున్నా. కలవ్వ గారున్నా) భూముల పరీక్షకు వెళ్లినపుడు ఆయకట్టుకొంద భూమిచాలవరకు సాగుబడి చేయబడియుండెను. ఇది శివశంకరంగారువారికి చేసినంతవరకుండే సాగుబడియై యుండవలెను. ఏలవన సెప్టెంబరు 20 తేదీవరకు గ్రామములలో పంట పండిన భూమి మొత్తము 1518 యకరములు. క్రిందటి పక్షంలో ఆగరికి పండిన భూమి 1522 యల్లులు పక్షి అంగుళుల రెండవ రాగిపంట, అక్టోబరు మొదలు వర్షముతువులో పండు మొదటి కొన్ని పంటసహ 1958 యకరములు.

శివశంకరంగారి లేఖ

(5) అగరికి నీటిని స్వయముగా తెలిసికొనటకై నేను చాలయిండ్లను పరీక్షించితిని. పశువులకు మేతలేదు. ఈతయిండ్లు, సనయాండ్లు, యిప్పు ఆకులు, నేరేడియాకులు మేతగా చేయబడుచున్నాయి. పొలములన్నీ కెల్లలను సంగ్రహించుకొనట రైతులుగడగలగిన కష్టములన్నియు పడుచున్నారు. సమీపమున మైసూరులోని గ్రామములనుండి పశువులకు మేతను అధికభవమున తెచ్చించి తెప్పించుకొనగల వారు బహు కొలది మంది గలరు. మేద రైతులు దినవంతు యు కష్టపడి యుండిపోయిన గడ్డి వేళ్లను క్రవ్వకొను చున్నారు. ఈ గడ్డి 'సాంట్' ను కలవ్వరుగారికి పంపుచున్నాను. ఇందు వారయేమియులేదు. పశువులను మోహపుచ్చుటకు మాత్రము శగినది. గోవిందప్ప అను రైతు యింటి ముందట నడియనున్ననందున్న యెద్దు మరణాకస్థంలో నుండగా జూచితిని. తిండి లేకపోవుటచే దీని దువరస్థుకు కారణమని గోవిందప్ప తల్లి చెప్పెను. గ్రామము నందు పశువులు చాల కల్కారవల్ల నున్నవి.

రెవిన్యూ డివిజన్ ఆఫీసరుగారి నివేదిక

(5) నేనా గ్రామములో సెప్టెంబరు 18 మొదలు 24 తేదీవరకు కాంపు చేసియుంటిని. నేను బాగా విచారణచేసితిని. కలకానికి రెండునివేదికలను, ప్రతిదినము యన్ స్పెషల్ కన్స్టేబులు పంపితిని వాటిని చూచినయెడల; పశువులు మంచినీటిలో నున్నవి తెలియును. పశువులమేత దొరకుట కష్టముగా నున్నట్లు నాడె కనపడలేదు. ఎరవు వెంటలలో జొన్న కొట్ల గడ్డిని చూచితిని. గడ్డికూపుల నిండ్లనుండి చేలకు చేరవేయుచుండగా జూచితిని. తోటలలోను గడ్డిమేటిగయనను కనువులకు అహాసము నిలువచేసి యుండగా జూచితిని. రాగులతోపాటు పశువులకొకట జొన్నలను పండించుచుండగా చూచితిని. ప్రతిదినము రైతులెరికి వచ్చునప్పుడు కలలోను చెట్టువుట్లమొక ను కొనిన పచ్చగడ్డిని తీసికొని వచ్చుచుండగా కనగొంటిని పోక కొబ్బరితోటలలో పచ్చగడ్డి వచ్చుకొని వెరుగచున్నది. ఈ గ్రామములలో ఆంధ్రులైన మూడుములలో రాగిచేస పశువులకు కొట్టివేరురు. ఇప్పుడు రాగులపంటబాగా ఉన్నది.

శివశంకరంగారి లేఖ

(6) నేను యింటింటికిని పొయి భాగ్యకంతులు సామాన్యము చేదపాడు నీరయందర్భూహములను పరీక్షించితిని. ఈమట్టు పట్టు అగరిభాస్కరప్ప అనుబ్రాహ్మణులై తున్న గొప్పభూస్వామి లేడు. ఇతడు రు 700 లు వస్తు చెల్లించును. క్యరసాయము

న.దు ఎన్నిక గన్నవాడు. ఈనాటి 20 యకరముల పోక, కొబ్బరితోట గలదు. ఇప్పుటికి చాలవరకు నశించినది. మిగిలినది చెడిపోవుచున్నది ఈనాటి కందరికంటెను ఎక్కువ కష్టము వచ్చినది. ఈతని లోగిలి గ్రామములోని వాటి యన్నిటిలోను పెద్దది. నాలుగు కణజములున్నవి. వీటిలో నిప్పుచేయియులేదు. ఇంటిలోగూడ శూన్యముగానుండెను. విచారించి చూడగా నా రెండు యెండిపోయిన పోకమానులను 1 కి 0-4-0 చొ. అమ్మి కష్టముతో తీవనము చేయుచుండెనని తెలిసెను. ఇంకొక బ్రాహ్మణునియింట చల్లుటకు వాడివెట్టిక గింజలు మాత్రముండెను. ఇతడు రు 40 లు వస్తుచెల్లించును. విదానగురు యితరరైతులను జూచితిని. వారందరును మైసూరులోని సిగానుండి ధాన్యముకై క్రతిచారమును ఎదురొందుచుండిరి.

రెవిన్యూ డివిజన్ ఆఫీసరుగారి నివేదిక

(6) శివశంకరంగారు కొద్దియిండ్లను మాత్రమే పరీక్షించిరి. ధాన్యమెన్నట వాడబడినదో ప్రాత్రగా వచ్చినవానికి నుల భయంగా తెలియదు. నేను విచ్చమెత్తుకొనుచారి కట్టరములలో ధాన్యమును గండికి. కూరగాయలను ధాన్యమున కమ్మించుండి. కలలో పనిచేయు రైతులను పంపబడుభాగవనము లనుబట్టి ఆహారపార్థమును సమృద్ధిగానున్నదని తెలియును. వర్షము ధాన్యమున కంతగా భిన్నులేదని నుంది. మధూడిలో పోక ధాన్యమునమున్న వర్షము దినమున కొకటికెందు గూపాయిలకన్న సెక్కువ అమ్ముచుండుటలేదని కలవ్వరుగారు యన్ స్పెషల్ కన్స్టేబు పోగా వాటితో ననెను.

శివశంకరంగారి లేఖ.

(1) మాడిగూడెముకుపోతొ. ఇందు 64 యిండ్లు గలవు. 200 మందిజనులుగలరు. పోకపరిశ్రమ నశించుటచే వారి జీవితము కష్టమైనది. నాయులును వచ్చిచేసిన 60 మందిలోను కొందరు కుప్పించియుండిరి. అయిదేడ్లవారికి చనిపోవుటకు సిద్ధముగా నున్నట్లుండెను. వారు బొమ్మజెముడుపండ్లు, కలం దుండంబు, కేరేడుపండ్లుకన్న తినుట జీవితములేదు. భాగ్యకంతులే బాధలకుచుండగా వీరిసంగతిగూర్చి సంగేహపతవలసినచేమి? మాధూడికిపోతొని. బురకయిగొడె గారు చుట్టుపక్కలనున్న భవనములను రైతులసహాయమున పనునైనదియు లన్న దానము చేయించిరి. నేనేగిన దినన నకూడ 200 మాడిగల కన్న దానము చేసి. వారిలో చాలవరకు యవశాస్థగతలో నుండిరి.

రెవిన్యూ డివిజన్ ఆఫీసరుగారి నివేదిక.

(1) నేను పోయినపుడు అనగా సెప్టెంబరులో ప్రజలు దుండలు కాయలు దినుచుండగా నాడలేదు. మాడిగలలో గూడ సెన్సరును వారు కక్షకతో నున్నామని చెప్పకొనలేదు. మేమి రవురును వెళ్ళినప్పుడు మాడిగల గంటలేసికొనుచు నేయుండిరి. చచ్చిపోవుటకు సిద్ధముగా నున్నదని చెప్పబడిన బాలిక చనిపోలేదు. బ్రతికియున్నది. నేనా బాలికను శివశంకరంగారికిన్న ముంజేమాచితిని దీర్ఘవ్యాధిచే వాధపడుచున్నదని యిదివరలో నివేదికలో చెల్పియుంటిని. కల్లి బలముగాను ఆరోగ్యముగాను నున్నది. బీదలకు అన్న దానము తేసివచ్చును నే నుంటిని. వారిలో కృషులు, స్త్రీలు, బిడ్డలుమాత్రమే గలరు. యావనము నున్నలో నన్న వారందరు ఎప్పటియట్లు కష్టతపవనులను చే నొనుచుండిరి. గ్రామమునందు ప్రాగుచేయబడిక ధాన్యముతో అన్న దానము గాని పలుకెను. రెండు మూడు దినములలో 50 శేర్ల రాగులునున్న గు ధాన్యము ప్రాగుచేయకొన్న భాస్కరప గారు 40 శేర్ల నిచ్చిరి.

శివశంకరంగారి లేఖ.

(2) నేను పిలువనంపగా 50 మంది గ్రామ పెద్దలను కాలమంది గ్రామములను పరీక్షించుట గూర్చి ముచ్చటించుట చూచితిని. సమావేశమై. చెట్టువుట్లనుండి తీయని కాకులను మరల క్రవ్వించియెడల క. కల్పించుట యగురు; ఇంకొక పోకతోటలు తగిన నీటివరతిని పెంపొందించుట యగున. ఇచ్చల వారు వాదాపు ఆందోళన భూసంతోషివాచే గానికి పో క్రవయే ఆధారము. ఈ విధమున నీతి ఆధారము రెండు ముల కాలము కని కల్పించుటకు కాలాలను క్రవ్వించురు. 1000-లు పట్టునని అం.వా చేయబడెను. మధూపులోనికి నీరును కష్టముచేయు కష్టమునా కాలవన బాగుచేయించ వచ్చునని సరియొక మాదన. ఈ కాల కట్టు చాల కాలము నుండి యనుకచే నిచ్చుచేసుకొని పోయెదవును శివలాగధలో నున్నది. వీరివై. డి. డిల్లియు వారు తమ దుప్పిని కొంతవరకు బలపెయ్యుచున్నారు. 1. చుక్కలో కల్కటాక్షరము రెండవ నివృత్తిగూడ అడిగిన టిని. ఈరెండు కార్యములను చేకర్చబట్టెయెడల బాధితులగు

నేన కరణ్య మిచ్చుటయేగాక ముందు కలవల నినాడును కారణమగును.

రెవిన్యూ డివిజన్ లో ఆఫీసరుగారినివేదిక.

(8) ఊటకాటవలదుమై నేనుచూచితిని. ఊటలను ఎంచి అగరిచెట్లవృక్షాలలోనుండి యీ నీరు వచ్చునట్లు అవలన తీయించుట నూచింపబడినది. ఈ ఊటల విషయము దీక్షాపత్రి, అగరిచెట్లకు తగినదానిలో నున్నది. ఈ కార్య పథకములను కొరవలసి యుండును. ఇంతకును, 20, 30 క్రిందట నీయూటలు తీయబడినప్పుడు నీరు 10, 15 దినల ముక్రమే పారుచుండుననియు, 10, 15 యాకరములు పైమే యిందుల ఫలమును సొంత ననియు తెలిసెను. దీనిని చూచి యాపనికై యింతసామ్యము కల్పయ్యెనుట కలన న కనబడదు. కనుక యీ సలహాను ఆచరణలో లభము. రెండవ కార్యము విషయమై టంకూరు గ్రామీణ కమిషనర్ మాతో కూడ జాయింట్లు సెక్షను జరిపి యేకీభావమునకు వచ్చినగాని కలుక గ్రామ సెక్షను పెట్టుటకు 100 లేదు. కావలసినంత వని పైదని నేను జూనివేదికలో చెప్పియుంటిని. మడకనీర కాలాలో కలెక్టరుగారు పక్కట న సమయమున ముగా విచారణజేయగా వారికిని ఇట్లే తోచెను. మరి చివరికిన పొందువులు, రుహూద్దీయలు మాదిగలు బలన, తోనున్నట్లు లాయనకు గలబడెను. అగరి, మాధూడి ంధూడి మున్నగు గ్రామములలో వారు మాదిగగూడెము పోయినప్పుడు వరుసలలో నున్న వారందరును యిల్లునిడి వెలుగుటకు బోయియుండిరి. వరుసలమీరినవా రింటుండి చువారు చేలలో పనిచేసికొన బోయిరని యొప్పుకొనవలసిన వా వాస్తవముగా పనికి తక్కువలేదు. మడకనీరలో మా టు పచ్చగడ్డిని, కలెటనుమోసి యమ్మి బ్రతుకుచుండిరి, కుంటలు బాగుచేయుచుండుటను, చేలలో పనిచేయు బను కలెక్టరుగారు జూచిరి. పడవోరకుట లేదనట గాక.

కాలమానము

(ప్రచురణసంఘము)

రి నవంబరుతో ఆంధ్రప్రదేశ్ వారములో విశాఖపట్టణానికి అధిక వర్షములు. ఏజన్సీ, గంజాం, గుంటూరు జిల్లాలలో తిరుమాత్రము వర్షము; కడప, తిరువార్కూరు, కొచ్చిరు జిల్లాలలో సుమధిగాను, జెకెములలో అల్పముగాను వర్షపాతము సగ్గుర. ఈ వారములో నికరవోట్ల వర్షము లేదనియే చెప్ప వచ్చునలోను దక్కనునలోను, తక్కు ఇతర వోట్ల యక్రమింత యాకరేటికి మించియున్నది. కృష్ణాజి లిగునలన కంటలు కొంచెము పొడైనవి. బల్లారిలో ాన. మొత్తముమీద కంటలు బాగుగనే యున్నవి. త్వముమీద నిలుకడ గలిగియే యున్నవి. ఇటీవలి వర్ష గంజాం, విశాఖపట్టణం జిల్లాలలో పరిస్థితులు వి.

బర్మా శాసనసభ

నేనగరము రెండుభాగములుగా విభజింపబడి తూ ఇరువురుభాగములలోనియు పడమటి రంగోడు భాగములలోని ఎన్నుకొనవలసినట్లు సర్కార్ ఎంగోడుకు శ్రీయుత ఆనంద పం, ఎ.వి. బోస్ గారును, ప్రజలచే పడమటిరంగోడుకు శ్రీయుత మన్నిగాను, ఎన్నుకొనబడిరి. శ్రీయుత శారాజుణ రావు గ్రులు.వీరికేకమునకుచ్చి ఒకసంవత్సరమైనను రెండరితో కలసిమెలసి తిరుగువారు, కూర్చి వాస్తావ మొంగిన వారైంయన వీరు ఎన్ను ట్ పైట్లపైసెరుకు వైష్ణవనామము. ఆంధ్ర ంతనలన వైసరిమేలును సుకుమారుటకు ర్యపహసముల నిచ్చునగాక. నేటికి పడుగురలో ప్రాముఖ్యమును గలిగెను.

చి. పుల్లయ్యశాస్త్రి

ఫోర్టు నెంటు జార్జిగజెట్టు

నవంబరు 28 మంగళవారము

శాస్త్రాధికారి

గుంటూరులో రామానుజం రామయ్యగారికి స్పెషలు మేజిస్ట్రేట్లు అధికారము తొలగింపబడినది.

కోడికులం కాంతిలాల్ గుంపిల్లే కంకరపిల్లగారును, చిర మామిళ్ళ కోదండరామయ్యగారును, అంగలకుదురు శుబ్బారా యదుగారును, అల్లూరి చివీరాస్వామిగారు గుంటూరు రెండిమేజిస్ట్రేట్లుగా నియమింపబడిరి.

ఆర్యు పాటగాడు గుంటూరు రెండిమేజిస్ట్రేట్లు మేజిస్ట్రేట్లుగా నియమింపబడి 2-వ క్లాసు మేజిస్ట్రేట్లు అధికారమియ్యబడిరి. గంజాంజిల్లా గుమండిలో సాట్లు అసిస్టెంటు ఇన్ స్పెక్టరుగ నున్న హర్షర్ష బాటిగారి కచట రి తరగతి మేజిస్ట్రేట్లు తేధికార మియ్యబడినది.

రెవిన్యూశాఖ

రావుకాపాటు వి. బ్రహ్మయ్యకుంతులుగారు తెలపు నుండి రాగానే కృష్ణా జెనరలు డ్యూటీకి నియమింపబడిరి.

స్థానిక స్వతరిపాలనశాఖ

జార్జి టి.మెరు పోరన్ గారు తెలపునుండిరాగానే కడప జిల్లా మెడికలు ఆఫీసరుగా నియమింపబడిరి.

జనలు మూసీ మహమ్మద్ అబ్దుల్ రహీమాన్ సాపాటు బహదూరుగారు గుంటూరు మున్సిపల కాన్సిలరుగానియమిం పబడిరి.

యం. తిమ్మయ్య కంతులుగారు ఏలూరు మ్యునిసిపల కాన్సిలరుగ నెన్ను కొనబడిరి.

నడింపల్లి వెంకట లక్ష్మీ నరసింహారావు పంతులుగారు బారోట్ లా గుంటూరు మ్యునిసిపల చైర్మనుగ నెన్నుకొన బడిరి.

విద్యా శాఖ

యం. గుండరిపాడు విశాఖజిల్లాం జిల్లా ఎడ్యుకేషనల కాన్సిలు సభ్యురాలుగా నియమింపబడినది.

తిన్నె చల్లి బాలమబ్రహ్మయ్య మొదల్యార్ కృష్ణస్వామి మొదల్యార్ గారు మద్రాసు ప్రెసిడెన్సీ కాలేజిలో ఇంగ్లీషు అడిషనల ప్రొఫెసరుగా నియమింపబడిరి.

మిసిలేనియను ప్రకటనలు.

జి. ఆర్. రామస్వామి ఆయ్యంగారు తెలపుకాగానే గోదావరి ఉత్తరదేవిజక్ మానకరం సబ్ డివిజన్ లో అసిస్టెంటు యెగిక్యూటివు యింజనీరు నియమింపబడిరి.

యల్. యస్. సప్తనీ అయ్యంగారు కృష్ణాపడమర డివిజనుకు మార్పబడిరి.

యస్. డి. రట్నోగారు మద్రాసు జెనరలు ఆనుప్రతిలో సీనియరు అసిస్టెంటు సర్జనుగా నియమింపబడిరి.

ఏలూరు, అన్నదాన సమాజము

(ఆకత్తులకు, డిశంబరు 15 వ తేదీ వస్త్రధానము జరుగుట) కై సహాయము చేయును

ఏలూరు, అన్న, వస్త్ర, విద్యాధాన సమాజమునకు, వస్త్రధానం కాశ్వత భారాను నిల్వపున్న సొమ్ముకు కడ్డీరు 84 అరయనాల్లు రూపాయిలు వచ్చింది. నదర కడ్డీరూపాయిలకు ఆయాధార్మికల చేరులను, డిశంబరు 15 కృష్ణావతరం తేదీ, ఆకత్తులకు వస్త్రధానము జర్పబడును. గాన, నదరు తేదీలోగా, యెరయనను, వస్త్రధానం చేయుటకు యెచ్చును పున్న యడల, వస్త్రములుగాగాని, సొమ్ము పూర్వక ముగాగాని యిచ్చి, ఆతేదీన, వస్త్రధానం హెచ్చుగా జర్పించగల యెటకు కోరెదను. యందుకు రక్షితులు యివ్వబడును. నాణ్యం కంటి 1-3 రు 1-4-0 ఖండవా 1-3 రు 1-0-0 చీరె 1-3 రు 2-0-0 కుండుగుడ్డ 1-3 రు 0-10-0 ఖరీదు అవునని జుదింపు చేయబడి నది. మూలధను ఖర్చుపెట్టకుండా కడ్డీనిట్టి జర్పబకు కాశ్వత ఫండుఅయిన రు 20 యి.వైరూపాయిలు చొప్పున కనులు చేసి, రక్షిక, పట్టాకూడ యివ్వబడును. యంతవరకు వస్త్ర ధానం మూలధనము రు 550 (ఆయకుండల యాధయ)రూపా యిలు మార్చిమే నిల్వపున్నది. యిప్పుడు యివ్వబోవు విరాళ ములు ప్రతిసంవత్సరము యివ్వవలయునని నిర్ణయించెను.

కందుల రామయ్య,

మద్దుల వెంకట చిన్నరాజు,

చైరెక్టరు.

జాబులు.

వరదల.

సత్రెనల్లితాలూకా విప్లవగ్రామమున ౧౨-౧౩ తేదీల అధికవర్షపాతము గాలి గల్గి తెంపులేక రెండుకోజులు వర్షము గురియుటకల్ల ఆగ్రామముకు ఆవమైయి దూరమున వృషభనది ప్రవాహము రాత్రివేళ గ్రామములోనికి వచ్చిఇండ్లుపడినవి. ఇవ రెదలకు మెట్టపాలములలో నున్న ధాన్యపు కుప్పలు కలైరాలు బీళ్లవైగా కొట్టుకొని పోయినవి.

కాశీదాస గంధాలయము - తెక్కలి

1522 సం॥రం డిశంబరు 9 తేదీన జనగ బోధ శ్రీకాళి దాస గంధాలయ పంచవత్సరంతుత్సవ సందర్భమున “గంజాం మండల ఆంధ్రప్రభ” గూర్చి శాస్త్రసములు వ్రాయువారిలో నుత్తీర్ణులయిన వారికి నూర్ణపతకము బహుమాన మిచ్చుటకు నిర్ణయంపబడినది. నదర వ్యాసమునందు గమనించవలసిన విష యములు:—

భావ:—మండలమునందు చెందిన అభివృద్ధి (2) ప్రాచీ నాధునిక కవులు (కీర్తికేసులు) వారి గంధములు, కాలము తెలి (8) ప్రస్తుత సౌకర్యములు.

గంజాంమండలమున గల భాషాభిమానులు డిశంబరు 5 తేదీలోగా వ్యాసములు వ్రాసి పంప ప్రార్థితులు.

శివల సుబ్బారావు

కార్యదర్శి

ఏలూరువార్తలు - సవరణ

25-11-22 తేదీ శనివారము వెలువడిన ఆంధ్రప్రతి. యేలూరు “ఒక విలేఖరి” వ్రాసిన లేఖలో నేను శాస్త్రాచన వృత్తి జనరలకుడి ప్రారంభించునని ప్రకటించియున్నాడు. ఈ విషయములో “ఒక విలేఖరి”గారు నన్ను సంప్రదించి వ్రాసియుండలే దనియు, భవిష్యత్తును గూర్చి నేనె ఎట్టి యభి ప్రాయమును వెలుబిచ్చియుండలే దనయు, ఇరెడమూలముగా తెలియజేయు చున్నాను.

మరియు, యేలూరుతాలూకా సంఘ కార్యదర్శులు శ్రీయుత వైడిపాటి వెంకటశారాజులు, హేజీలు రామా రావుగార్ల రాజీనామాను గూర్చి రూఢికర్తమాన మని వ్రాసినవార్త నిరాధార మని వ్రాయుచున్నాను.

యర్రెమిల్లి, మంగయ్య.

నత్య వత్సు పాఖ్యానము

తేక

భోగేశ్వర మాహాత్మ్యము

ఇది యొక డ్డేల్రముయొక్క మహాత్మ. ఇందు శ్రీశైలమహిమకూడ జక్కగ వర్ణింపబడియున్నది. కవిత్యము కడురసవంతమై ముద్దులుమూట గట్టు చున్నది. కల్పనలు మెండు. ఈ గ్రంథము జేపట్టివ భాకరుల కొక వద్యమేని వదల మది జనింపదు. ప్రతి 1-కి ధర రు 1-0-0. పోస్టుఖర్చుప్రత్యేకము.

ఆంధ్ర పత్రికా కార్యాలయము, 7, కంబుకెట్టి బీడి, మదరాసు

మానమకమును గ్రహించితిరా?

లేనిచో ఒకిసారి మా ప్రదర్శనశాలకు దయ చేయును. సవరం బంగారు గజ్జల అడ్డిగలు, వడ్డ్యాణము, నాగవత్తులు, కంటెలు అడ్డిగలు, మొలత్రాడు, గడియారము గొలుసు చేతిరిప్పలు, యిది యది అననేల ఎట్టి రకమైనను వారి వారి కోరిక ప్రకారము తయారుచేసి సకాలములో యివ్వ బడును.

(5)

ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి, గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ

పశ్చి గో దావరిజిల్లా జాతీయసంఘము

తమిళులో 27-11-29 తేదీని సమావేశ మయిన కార్యనిర్వాహకవర్గ తీర్మానములు

1 కార్యనిర్వాహకవర్గములో శ్రీ యశ తేరియ్య నుంచి రాజుగారి స్థాని శ్రీయశ తేరియ్యల అప్పల రామమూర్తిగారిని యొక్క కోడలుయినది.

2 శ్రీయశ తాడిమిటి కుటుంబకాశ్రీగారు నిడదవోలు డిపోలో అయ్యనడవి నవ్వునుగూర్చి వారు వ్రాసిన వివరములు చదువడమయినది. ఈ విషయములో వారుయచ్చిన సుఖాయిషీ అంగీకరించడమయినది.

3 ఆంధ్రరాష్ట్ర ఖద్దరుకానివారందరినీ యిజ్జిల్లాలో ఖద్దరు వ్యాపకమునియ్యి తమ రూ 1000/ ఋణమును కోరుటకు అందుకు అవకాశము న జాంతును యీ సంఘాధ్యక్షులు, కార్యదర్శియును వ్రాసియచ్చుటకును, కడత మొత్తము జిల్లాపారిశ్రామికకాని దూడిఖరీకు నిమిత్తమును, కృష్టిరమణగా పనిచేయు ఖద్దరుసంఘములకు గాని ప్రత్యేకవ్యవస్థలకు గాని, కరియైన పూచీమీద ఋణముగానిచ్చుటకును వినియోగించుటకు తీర్మానించడమయినది.

4 జిల్లాసంఘము తాలూకు నిల్వయొన్న సామగ్రిలో నుండి వెయ్యిరూపాయలు అప్పుకృత నివారణ నిమిత్తము ప్రత్యేకించుటకును, యందునుగించి రాష్ట్రసంఘమువారిని వెయ్యిరూపాయలు విరాళము కోరుటకును సదరు మొత్తమును రాష్ట్రసంఘమువారు నిరూపించిన యద్యేక్ష్యములకుగాను వినియోగించుటకును, అందుకునుకు ప్రత్యేకించు రాబోవు జిల్లాసంఘసభలో నిర్ధారణ జేయుటకును తీర్మానించడమయినది.

యర్రమిల్లి మంగయ్య, జిల్లాసంఘకార్యదర్శి, 28-11-22

హిందూ యువజనసంఘము-వేటపాలెం.

ఈ సంఘముయొక్క చిరుర వార్షికోత్సవమువారసభ దుండుభివాసునందక్కరం మార్గశిర శుంకు శనివారం శోభన శ్రీయశ తేరియ్య లక్ష్మీనారాయణపంతులుగారి యాజమాన్యమున బహుజనప్రభుత్వముగా జరుపబడెను. ఆనాడుదయం 8-30 గంటలకు బెజవాడనందవచ్చు ప్యాసెంజరుబండిలో శ్రీ అధ్యక్షులు దయచేసిరి. శ్రీవారిని సంఘసభ్యులు అవిభజించి సన్మానించి పుష్పమాలాలంకృతులం జేసి అచ్చటనుంచి మేళతాళములతో నూలేగించి సంఘమందిరమునకు దోడ్కొనివచ్చిరి. అచ్చట శ్రీ పంతులుగారికి సంఘసభ్యులు స్వాగతప్రకరము నొసంగిరి. సాయంత్రము 4 గంటలకు సభాకార్యక్రమము ప్రారంభింపబడెను. సభామంటపము యాభిక్రీడినియందెను. తిలనితలంపుగా వారుగూరి పెద్దవనువ్యుల లోకులు సభనలంకరించిరి. ఇవ్వది మిగుల శుభసూచకము. మృదువధుర రసామృతమును గ్రలుచున్న అధ్యక్షుని ప్రారంభోపన్యాసము సభాసదుల శ్రవణముల కానందము కలుగజేసినది. మన భారతదేశమునందలి ప్రాచీనగ్రంథాలయములను రాజకీయసంబంధములు యెట్లు క్రమేపి రూపుమాపినది, మన జాతీయతాభివృద్ధికరమైన విద్య యెట్లు సామర్థ్యముగ నిర్మూలించినది, మరల యిప్పుడు వాటి యెట్లు పునరుద్ధారణ చేయవలసినది, ఇతరదేశములు గ్రంథాలయోద్యమాభివృద్ధికి యెట్లు మంచిమార్గములు త్రొక్కుచున్నది దేశముయొక్క ప్రత్యేకభివృద్ధికి గ్రంథాలయములెట్లు సాయపడునది విపులముగా, సభ్యుల వీనులకింపాసగునట్లు, మనయుల్ల కరుగు న్నుచ్చరించిరి శ్రీయశ తేరియ్య అదివారాయనగు ను గారు మన పూర్వవిద్యావంశములు అంగరక్షావ్యాస నిగ్మాదాన తరము వీడించినవియు మరల మన స్వకీర్తిమీద పునరుద్ధారణ చేయవలసినవియు చెప్పిరి. దీనిని శ్రీయశ తేరియ్య అచ్చయ్యవగారు ఖండియించి అంగీకరించి రాష్ట్రములకు మొదలైనతరువాత మన విద్య సరిపడదనియు, యింకా యెక్కువగా విద్యావ్యాప్తి కలిగిన దనియు, వీరికి ఆనేక విధముల కృతజ్ఞులైయుండవలయు ననియు, పూర్వపు భారతీయులే మన విద్యావారసమునకు కారకులనియు చెప్పిరి. తమవరి శ్రీయశ తేరియ్య వారిని పేర్కొని శ్రీయశ తేరియ్య పూర్వపు సంపత్తులు సంపూర్ణముగా సరిపించినవియు, యిప్పుడు రాష్ట్రవృద్ధి మాఖ్యులగు రాజకీయ విద్య విజృంభించినదనియు, యిదియే, మనదేశాధికమునకు కారణ మనియు, మరల మనదేశము బెన్నుకొనదగిన రాజకీయ నీతి ప్రజలు స్వయంశాసనముగా విధాన పూర్వపు విద్యావిషయములకు దేశభాషలందు జాతీయ విధానమున ప్రతిబింబించవలయుననియు, అందుకు గ్రంథాలయములే ప్రధమమైన పుష్కరములనియు, వాటిని కాపాడవలయుననియు, పోషింపవలయుననియు, మున్నగునది, అధ్యక్షునికి, కథవారికి సంకేతము లిచ్చించుటతో వ్యాధి 8 గంటలకు సభ ఖాళీయెను.

కార్యదర్శి.

లోకామయహార కస్తూరిమాత్రలు

పిన్నలుమొదలు వయసైన పెద్దవారివరకు సాధారణ వ్యాధులన్నిటికిని వాడతగినది.

250-300 మాత్రలుగల సీసా 1-కి ధర 0-4-0 1 మొదలు 6 సీసాలవరకు యా 1-4.

1. మలేరియా జ్వరమునకు మీ లోకామయహార కస్తూరిమాత్రలు మంచి గుణమిచ్చిన లక్ష్మీ సరిహంజోవ్య సోమవారపేట, కూర్మజిల్లా.

2. మీ లోకామయహార కస్తూరిమాత్రలు అతి ఉపయోగకరమైనది. మరల డబ్బుబుడ్డను వంపకోరదను.

చాలరామాచార్య, శివస్వామి, శివోద్ధి రెడ్ గామ్.

3. మీ లోకామయహార కస్తూరిమాత్రల గర్భిణులకు మిక్కిలి ఉపయోగించినది. 6 బుడ్డు పెంట్ నే వంపకోరదను.

ఎస్. అచ్చయ్య, మూర్తీమాధవ కిరిగనవల్లి, రెంగులూరు.

విద్యాధులకు, శ్వాసవాదులకు, ఉపాధ్యాయులకు, సంగీతజ్ఞులకు, వారు, వీయనల మొదలు సంబంధమైన పనిగలవారి పాలిటికి సుజీరని.

20 దినములకు సరిపోవు బాషధ వెల 1-0-0 వి. పి. ఖర్చు చేరు.

ప్రాచీన ఆశ్రమ, నెం 331 తంబుకెట్టిది మద్రాసు. వి. పి. ఆర్జున మద్రాసునండి పంపబడవు.

పాశ్చర్య వైద్యులచేత వండితులు శ్రీ శీతారావున వైద్యశాల మెమారు.

301-594

మహాభగవంహిత

ఇదియొక గొప్పవాడిగ్రంథము. ఇది పూర్వకాలమున మహర్షులచేత వ్రాయబడినది. మనభరతఖండమందు జన్మించిన మానవునియొక్క చారిత్రము వానియొక్కజననం లగాయకు ఆయుర్దాయము ఆఖరవరకు జరుగు ఫలితములన్నియు ఆయాగ్రంథముగా సంస్కృతశ్లోక పూర్వకముగా వ్రాయబడినవి. లక్షలకొలది చారిత్రకచక్రములను ఆయా చారిత్రకచక్రముల ననుసరించి ప్రతిమనుషునియొక్క చారిత్రకఫలములను ఆత్మశుద్ధిముగా వ్రాయబడినవి. జన్మ 300 రం- తారీఖు, జననకాలభుడియలు, చారిత్రకచక్రము (కుండలి) యొక్క నకలు. ఇది మాకు వ్రాసిపంపినయెడల దాని చారిత్రకచక్రమువెడకి వానిచక్రము ననుసరించి వ్రాయబడిన ఫలములను వ్రాసి వి. పి. గా పంపెదము. చారిత్రకచక్రము వెడకుటకు 1-0-0 ఫలితశ్లోకములయొక్క నకలువ్రాయుట 1-0-0 శ్లోకములు తెలుగుఅర్థముతో వ్రాయుటకు 1-0-0 అగును. మొత్తం రు 3 లు అగును వి. పి. ఖర్చులు 0-4-0 అగును. శ్లోకములకు అర్థము అననరంజనవారికి రు 2 అమాత్రము కావలసినవారికి వి. పి. గా పంపబడును.

ఆకెళ్ళ వెంకటకాశ్రమి, గోపాలపురం, కొత్తపేట పోస్టు. (గోదావరిజిల్లా)

త్వరపడుడు ! కొద్ది టిక్కెట్లుమాత్రమే !! వించిపోవును !!!

ఏలూరులో గొప్ప మేడలాటరీ

మాటూరి బ్రహ్మన్నగారి కుమారుడు సర్వేశం తాలూకు మేడ రూ 16,500 లకు లాటరీ.

మొత్తము 3,300 టిక్కెట్లు. టిక్కెట్లు 1-కి రు 5 లు మాత్రమే.

అద్యలారా! కృష్ణజిల్లా ఏలూరు పెద్దబజారులో మునిసిపల్ నె 143 రంగల నాన్సాన్లకి మైన ఫలములో నేను 1918 సం॥లలో కట్టించిన రెండంతస్తులు గలిగిన నామేడను అద్దాలవీరువారి ఫిట్టింగు సభా గవర్నరుమొంటువారికి తెలియజరచినమీదట లాటరీమాలముగా విక్రయించుచున్నాను. ఇప్పటికే చాలా టిక్కెట్లు ఖర్చుబడినవి. ఇంకను కొన్ని టిక్కెట్లుమాత్రము గలవు. టిక్కెట్లు కావలసినవారు త్వరపడినవో లభింపగలవు 2. టిక్కెట్లన్నియు పూర్తియైన వెంటనే లాటరీ యెప్పుడు కలిపేదియో, లాటరీ వేయువిధానమును, తప్పిటుగా ముందు యావత్రికలోను, వ్యవస్థాపత్రంలోను ప్రచురపరచిన పిమ్మట గొప్ప ఉద్యోగస్థులు, పెద్దవనువ్యులు వగయిరాల యెడకు ఏలూరులోనే లాటరీ కల్పబడును. 3. టిక్కెట్లల్ల వసూలయ్యే సామగ్రిలో ఏజెంట్ కమిషనువగైరా ఖర్చులపోను మిగతాసామగ్రి లాటరీ టిక్కెట్లు పూర్తి అయ్యే వరకుండు యెలూరు నెంట్లో కో ఆపరేటివు బ్యాంకిలో నుంచి లాటరీ అనంతరము దీక్షికోనబడును. 4. ఈ మేడను రేణుఖాని వగైరా అన్యప్రాంతములకు వేసివేయుండలేదు. సదరు మేడకు ఎవరికెల్ల యేతగాదావచ్చునా నా స్వంత ఖర్చులతో పరిష్కరించి యీ మేడపాటున్న స్థిరపరచగలవాడను. లాటరీలో గెలుపొందిన వారలు వారి స్వంత ఖర్చులతో గెలుపొందిన 15 రోజులలో వైవరతులతో క్రమమైన దస్తావేజు వ్రాయించుకొని యెలూరు సుబారిజిస్ట్రారు ఆఫీసులో రిజిస్టరు చేయించుకొనవలయును. అందుకు నావద్దనున్న టైటిలడిస్ట్, యెన్ఫండ్మెన్టు సర్టిఫికెట్లు వగైరాలు రిజిస్టరీకాలమందు యిచ్చి ఆస్తి స్వాధీన పరచబడును. 5 టిక్కెట్లు కావలసిన వారు తమ అద్రమ్మను గవర్నరుగ వ్రాయుచు, టిక్కెట్లు 1-కి రు 5 లు" నామేర మనిమార్గము చేసినయెడల అందిన వెంటనే లాటరీ టిక్కెట్లు తిరుగుటపాలో జరిపించబడును. 6. వది టిక్కెట్లు ఒకేసారి కొనవారికి ఒకటిక్కెట్లు కమిషనుగా యిచ్చబడును. 7. ముందు టిక్కెట్లు వి. పి. గా పంపబడవు. 8 పోస్టు ఖర్చులు పంపబడే జవాబు యియ్యబడదు.

మాటూరి సర్వేశం, మేడ హక్కుదారుడు, ఏలూరు, కృష్ణజిల్లా.

107-108 డిగ్రీల యెండవేడిమి తెలియకుండు టెట్లు ?

వైద్యరత్న పండిత, డి. గోపాలాచార్యులగారి

తమిళులకతైలము

ను ప్రతినిత్యము తలకురాచుకొని స్నానముచేసిన ఎంత ఎండవేడిమిగాని తెలియదు. ఈ తైలము; కంఠమును, మెనడునకును చలనకలిగించి, నరమలకు బలమునిచ్చి, మాడుపోట్లను నిర్మూలముచేయును. తలమెప్పులను బోణణమును; అతినిద్రను, నిద్రలేమిని బోగొట్టును; నెరసిన వెంట్రుకలను; కడుపును; పట్టునుచ్చునలె వెంట్రుకలను బెంచును. వడదెబ్బలను రానియ్యదు. ఇది మిక్కిలి మంచితైలము. సమస్తమైన నేత్రకోగములకును, శిరోకోగము వ్యాధిగల, పోస్టెరియర్లు ప్రత్యేకము. ధర 6 అవున్సుల సీసా యు 1 రెంటివిలాసము:- "పండిట్" మదరాసు. ఆయుర్వేదాశ్రమము, 4

అమృతాంజనము

అమృతాంజనము

నాయువునొప్పులకు వజ్రయువకుడు

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు సంచీవివరీది

పంచభాష చీటిచూచికొనినమోసముగలుగుడు

తలనొప్పుల మాన్పును,

దగ్గును తగ్గించును

వాయువుపోట్ల బాపును,

గురదను తొలగించును

పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును,

అమృతాంజనము

పోట్లపోగొట్టును.

బంటి తలనొప్పికి వరప్రసాదము

బెణకుల భేదించును

తేలుబాధను తీసివేయును

వాపుల రూపుమాపును

వేలకువేలు విక్రయము.

అమృతాంజనము గాయము పుండ్లకు ఘనమయినమందు

తామర తైలము డబ్బీ 1-కి 0-6-0

రాజారాణి గుర్తుల తామర తైలము తేట, గజ్జి చూల మంచిమందుల తయారు చేయబడి అనేక రోగములనుండి యున్న తామర నాలుగైదు సారులు దీని రాచిన మాయమగును.

దంతచూర్ణము డబ్బీ 1-కి 0-2-0

పండ్ల పోటుకు తీపులకు ఈ దంతచూర్ణముతో పండ్లు తోముటవలన చిగుళ్లనుండి రక్తము ప్రవహించును. నోట దుర్గంధము లేక యుండును. పండ్లు ముత్యములవలె తెల్లగా నుండును.

మోహినీ తైలము 5 తు॥ నూనెగల సీ॥ 1-కి 0-12-0

స్త్రీ పురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది

ఇది మనోహరిత్రము జేయు విద్యార్థులు, స్త్రీ డర్లు, ఉద్యోగస్థులు మొదలగు వారికి సుఖనిద్ర విశ్రాంతినిచ్చును. సుందరుల మోహలావణ్యములకు ప్రాప్తగు కురులను బెంచి కాపాడును.

అమృతాంజనము డిపో బొంబాయి లేక మదరాసు.

సెంట్రుకలే ఆందోళన.

రాలిపోకుండ, జాగ్రత్త!

సెంట్రుకలు దుర్బలతో ఉడి రాకమునకే త్వరపడును. పొడివచ్చుట పెండ్లలు పెట్టినయెడల సెంట్రుకలు సాదావును.

అంతరంగ రాసీయబడ్డ.

నేడే

కామినీయా నూనెను

వాడుట మొదలు పెట్టుడు.

ఇది రిజెక్టరు చేయబడినది.

సెంట్రుకలు పెట్టి లోగ మున్నును, కిలో మంద్య మున్నును, యిది విశ్వావధము.

సెంట్రుకలు పిట్టలు గాని, గరుడగ గాని యుండరు.

దీని సెంట్రుకలు మరల యెచ్చటి సెంట్రుకలను గల్గి వచ్చు తన నుండి మెరయుచుండును.

ఈ లోకాననే దీనిని తరీషించి చూడును.

సెంట్రుకలు యెట్లు వృద్ధి యగునో కనిపెట్టుడు.

కామినీయా తలనూనె నిన్ను సర్వోత్కృష్టమైనది జేయును.

తల బుడ్డి 1-కి 2-కి రూపాయ. వి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకము.

అన్ని చోట్లలోను ఈ ప్రకారము తెలుపబడిన ప్రకారము నికరయించబడుచున్నది.

ఇది మందులవల్ల కా రంకరికబడదు, వరకు లున్న

కావడము సుదృఢంబును, తేమస్సు,

పోలు యెట్లుంటుంది:-

అంగోయిండియన్ డ్రగ్స్ ఆంధ్ర

కేమికల్స్ కంపెనీ,

15-వ లాక్సామిట్ట, పొంబాయి

రు 500-లు ప్రథమబహుమానము

జ్యోతిషరహస్యబహుమానము

31-12-22 తేదీన జరిగినది.

ఈ సందర్భమున, పునః ప్రకటన. ఈ బహుమానములను గాన, అమృతాంజనము పరిశ్రమ ప్రకటన చేయబడును.

ఈ పరిశ్రమ ప్రయత్నము, పునః ప్రకటన చేయబడును. అనుచేయబడును. ఎవరియందైనా నాను కూర్చుండి "జ్యోతిషరహస్య" గ్రంథమును చూచుచునే పరిశ్రమ ప్రకటన చేయబడును. (వాసుదేవుని మాతలిగజ్యోతిషనిలయమును) నుజ్యోతిషరహస్యగ్రంథమును తెప్పించుకొను ప్రతివారును పక్షము దరఖాస్తుచేయుటకు అర్హులే. జ్యోతిషరహస్యగ్రంథముతో పంపబడుదరఖాస్తును 20-12-22 తేదీలోపుగానే నిజపంపించవలెను. తరువాత దరఖాస్తులు మంజూరీ చేయబడవు.

ద్వితీయబహుమానము రు॥ 250-0-0. తృతీయ బహుమానము రు॥ 115-0-0 డబ్బీ 10 బహుమానము లుండును. పరీక్ష నియమములు, పరీక్షవలెనిలాభములు, బహుమానముల నియమములు ఇంకా మరొకటి భోక్తా జ్యోతిషరహస్య గ్రంథముతో పంపబడును. ఈ జ్యోతిషరహస్యగ్రంథము చూచి అదిగోగా యాడబడింది. ఒక్కచెలి నెల రు॥ 2-0-0 ప్రస్తుతములకు దిగువ చిరునామాకు వ్రాసిన, వి. పి. గా పంపబడును.

శ్రీకళింగ జ్యోతిషనిలయం,

విజయనగరం, విశాఖపట్నం జిల్లా.

ది డక్టర్ షుగర్ ఆంధ్ర

ఆబుకారి కంపెనీ, లిమిటెడ్.

చామర్లకోట.

మేనేజరు ఏజెంట్లు:

మెసర్స్ సు వ్యాధి కంపెనీ, మదరాసు.

సోడాగ్యాసు యిప్పుడు మా చామర్లకోట ఫ్యాక్టరీలో తయారు కాబడుచున్నది. పై చెప్పిన గ్యాసు తయారు చేసే యంత్రసముదాయములు సరిక్రొత్తవియగుటయే కాక గ్యాసు మొక్క పరిశుభ్రతకుగాను మనము చిరకాలమునుండి ఏటివిషము ములో సుపాదించిన అనుభవపునహాయమువల్ల నవీన పరికరములన్నియు ప్రవయోగించినారము. మాచే తయారుచేయబడిన గ్యాసు క్విలి షు తుప్రమైనదిన్ని, సోడా, లిమినేడు తదితరమైన పానీయములను తయారుచేయుటకు ప్రవయోగించవచ్చునని మేము పూచీపడి వక్కాణించి చెప్పగలవారము.

ధరలున్న గ్యాసును గురించి కావలసిన యితర అంశములను తెలియగోరువారు ఈదిగువ చిరునామా దారువారికి వ్రాసి తెలుసుకొనవచ్చును.

మేనేజర్:

డి. ఎన్. & ఎం. కంపెనీ లిమిటెడ్,

చామర్లకోట.

గోదావరిజిల్లా

కత్తెకట్టలు - చామర్లు

కప్ప తాళములు.

ఇండ్లసాదనలచే చేయబడినవి. ప్రోత్సహించుట.

ఇంటికి ధరల కట్టలలాగున ప్రాయము.

లి. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో

కట్టల అండ్ లాజ్ మేకర్స్ లిమి.

కెడ్రాపురం (గోదావరిజిల్లా)

కెడ్రాపురం అండ్ కో: "ఇండియన్ కెడ్రాపురం"

వనాపధివరస్వరిలా

రక్తసీసరిక పోగొట్టి రక్తమును పరిశుభ్రము చేయుట కొరకు. ఇంటికి సాంబారు ధరి ఇండియా పోగొట్టెందు ఎచ్చటో చూచును. సంపాదించు.

విజయనగరం, వి. పి.

సం॥ 144 మనమిదాడి, పొంబాయి